EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 6.7.2017.
COM(2017) 370 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS

Eiropas Savienības tiesību aktu piemērošanas pārraudzība 2016. gada ziņojums

{SWD(2017) 259 final}
{SWD(2017) 260 final}

Eiropas Savienības tiesību aktu piemērošanas pārraudzība
2016. gada ziņojums

I. Ievads 3
II. Prioritāro politikas jomu īstenošana 4
1. Jauns pamudinājums darbvietu izveidei, izaugsmei un ieguldījumiem 5
2. Savstarpēji saistīts “digitālais vienotais tirgus” 6
3. Spēcīga Enerģētikas savienība ar tālredzīgu klimata pārmaiņu politiku 7
4. Visaptverošs un taisnīgāks iekšējais tirgus ar pastiprinātu rūpniecisko pamatu 7
5. Visaptveroša un taisnīgāka ekonomiskā un monetārā savienība 11
6. Tiesiskuma un pamattiesību joma, kuras pamatā ir savstarpēja uzticēšanās 11
7. Ceļā uz jaunu migrācijas politiku 13
8. Darbs ar dalībvalstīm, lai nodrošinātu ES tiesību aktu pienācīgu īstenošanu 14
8.1. Īstenošanas plāni: pašreizējā situācija 14
8.2. Skaidrojošie dokumenti: pašreizējā situācija 14
III. Pārkāpumu procedūras 17
IV. Pirms pārkāpuma procedūras sākšanas 18
1. Problēmu konstatēšana 18
1.1. Lietas pēc savas iniciatīvas 18
1.2. Sūdzības un lūgumraksti 18
2. “EU Pilot” 20
V. Pārkāpumu procedūru posmi 23
1. Pirmstiesvedības posms 23
2. Tiesas spriedumi saskaņā ar LESD 258. pantu un 260. panta 2. punktu 26
VI. Direktīvu transponēšana 28
1. Novēlota transponēšana 28
2. Vēršanās Tiesā saskaņā ar LESD 258. pantu un 260. panta 3. punktu 30
VII. Secinājumi 32

I. Ievads

Efektīva Eiropas Savienības (ES) tiesību aktu piemērošana ir būtiska, lai iedzīvotāji un uzņēmumi gūtu labumu no Eiropas Savienības politikas jomām. Nereti, vairāk pievēršoties konkrētiem jautājumiem — automobiļu emisiju pārbaudēm, nelikumīgiem atkritumu poligoniem vai transporta drošumam un drošībai —, izrādās, ka problēmas rada nevis ES tiesību aktu neesība, bet gan to neefektīva piemērošana.

Dalībvalstis ir atbildīgas par direktīvu laicīgu un pareizu transponēšanu valstu tiesību aktos un par ES tiesību aktu (*acquis*[1]) pareizu piemērošanu un īstenošanu kopumā. Komisija kā Līgumu sargātāja pārrauga dalībvalstu pasākumus un nodrošina, ka to tiesību akti atbilst ES tiesību aktiem[2]. Gadījumā, ja dalībvalsts nav izpildījusi Savienības tiesību aktu prasības, Komisija var sākt pārkāpuma procedūru un, vajadzības gadījumā, ierosināt lietu Eiropas Savienības Tiesā. Ja dalībvalsts neizpilda Tiesas spriedumu vai nepaziņo Komisijai par likumdošanas direktīvas transponēšanas pasākumiem, var tikt ierosinātas finansiālas sankcijas[3].

ES tiesību aktu piemērošanas uzlabošana ir Ž. K. Junkera vadītās Komisijas prioritāte un labāka regulējuma programmas svarīga sastāvdaļa. Komisija 2016. gada decembra paziņojumā, kurā izklāstīta stratēģiskāka pieeja pārkāpumu politikai[4], atkārtoti apstiprināja savu apņemšanos uzlabot ES tiesību aktu piemērošanu. Tā paziņoja, ka piešķirs prioritāti to nopietnāko ES tiesību aktu pārkāpumu izskatīšanai, kas skar Eiropas iedzīvotājus un uzņēmumus.

Šajā gada ziņojumā uzsvērti galvenie pasākumi tiesību aktu izpildes nodrošināšanas politikā 2016. gadā. Ziņojuma struktūra veidota ar uzsvaru uz tiesību aktu izpildi Komisijas politikas prioritāšu jomās. Piemēram, Komisija sāka tiesību aktu izpildes pasākumus iekšējā tirgus jomā, kur tā īpaši pievērsās dalībvalstīm, kas neizveidoja vai nepiemēroja sankciju sistēmas, lai atturētu automobiļu ražotājus no automobiļu emisiju tiesību aktu pārkāpšanas. Kā vēl vienu piemēru var minēt ES publiskā iepirkuma un koncesiju tiesību aktu transponēšanu; šajā lietā ļoti būtiska ir ES tiesību aktu pilnīga transponēšana un īstenošana, lai, pilnībā ievērojot ES pārredzamības un konkurences principus, atvieglotu un padarītu lētāku mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) dalību valsts iepirkumu konkursos. Papildus prioritārajām jomām ziņojumam pievienotajos dokumentos[5] aplūkots, cik labi tiek piemēroti ES tiesību akti un ar kādām problēmām saskaras dalībvalstis katrā politikas jomā.

---

1 Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 291. panta 1. punkts.

2 Saskaņā ar LES 17. pantu “[Komisija] nodrošina Līgumu piemērošanu, kā arī iestāžu saskaņā ar Līgumiem pieņemto pasākumu piemērošanu. Tā uzrauga Savienības tiesību piemērošanu [..]”.

3 Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 260. panta 2. un 3. punkts.

4 Paziņojums “ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu”, C(2016) 8600, OV C 18, 2017. gada 19. janvāris.

5 SWD (2017)259 un SWD(2017) 260.

II. Prioritāro politikas jomu īstenošana

ES juridisko instrumentu labākas piemērošanas un īstenošanas nodrošināšana ir priekšnoteikums ES politikas realizēšanai kopumā un jo īpaši Ž. K. Junkera vadītās Komisijas politikas prioritāšu realizēšanai. Lai sasniegtu ES politikas jomu mērķus, Komisija izmanto plašu rīku klāstu, tostarp pārkāpumu procedūras. 2016. gada ziņojumā sniegts pārskats par Komisijas darbību šajā jomā.

Jauna tiesību aktu izpildes nodrošināšanas politika — paziņojums "ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu"

Komisija 2016. gada decembrī pieņēma jaunu paziņojumu par tiesību aktu izpildes nodrošināšanas politiku — "ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu"[6]. Paziņojumā izklāstīts, kā Komisija, kas ir Līgumu izpildes uzraudzītāja, pastiprinās centienus, lai nodrošinātu atbilstību ES tiesību aktiem. Apņemšanās būt "lielākai un vērienīgākai lielās lietās, bet mazākai un pieticīgākai mazās lietās" būtu jāietver arī stratēģiskākā un efektīvākā pieejā izpildes nodrošināšanai saistībā ar pārkāpuma novēršanu. Šīs pieejas īstenošanā Komisijai būtu jāpievērš uzmanība gan tām problēmām, kuras var mainīt ar Komisijas izpildes pasākumiem, gan politikas prioritātēm. Tādējādi Komisija izšķirs lietas, pamatojoties uz pārkāpuma procedūras iegūto pievienoto vērtību. Tā izbeigs lietas, ja uzskatīs, ka no politikas viedokļa tāda rīcība ir atbilstoša.

Komisija pievērsīs uzmanību lietām, kurās dalībvalstis:

- nav ziņojušas par transponēšanas pasākumiem vai ir nepareizi transponējušas direktīvas,
- nav ievērojušas Tiesas spriedumu (kā noteikts LESD 260. panta 2. punktā) vai
- ir radījušas nopietnu kaitējumu ES finanšu interesēm, vai pārkāpušas ES ekskluzīvās tiesības.

Komisija aktīvi izskatīs lietas, kas liecina par sistēmiskām nepilnībām dalībvalsts tiesību sistēmā. Tās varētu būt ar valsts noteikumiem vai vispārējo praksi saistītas lietas, kas kavē Tiesas prejudiciāla nolēmuma tiesvedību. Komisija aktīvi izskatīs arī lietas, kurās valsts tiesību akti kavē valsts tiesas atzīt ES tiesību aktu pārākumu. Tā prioritāri izskatīs arī lietas, kurās valstu tiesību akti neparedz nekādas efektīvas tiesiskās aizsardzības procedūras ES tiesību aktu pārkāpuma gadījumā vai citā veidā kavē valstu tiesu sistēmas nodrošināt ES tiesību aktu efektīvu piemērošanu. Komisija šādu pārkāpumu izmeklēšanu veiks nekavējoties. Tā sāks pārkāpumu procedūras, neizmantojot "EU Pilot" mehānismu, ja vien attiecīgā lietā "EU Pilot" izmantošana netiks uzskatīta par lietderīgu.

Īstenojot jauno pieeju, Komisija arī turpmāk atzinīgi vērtēs individuālo sūdzību būtisko nozīmi plašāku problēmu noteikšanā saistībā ar to ES tiesību aktu izpildes nodrošināšanu, kas skar iedzīvotāju un uzņēmumu intereses. Tomēr ir ļoti svarīgi, lai iedzīvotāji saprastu pārkāpumu izskatīšanas procesa būtību un attiecīgi prognozētu sagaidāmos rezultātus. Daudzi iedzīvotāji iesniedz sūdzības, cerot, ka tādējādi gūs finansiālu vai citu kompensāciju par ES tiesību aktu pārkāpumu. Tas nav pārkāpuma procedūras mērķis. Tādēļ bieži vien atsevišķas konkrētas lietas par nepareizu piemērošanu, kas nerada principiālas šaubas, var sekmīgi atrisināt, izmantojot citus atbilstošākus ES un valstu līmenī pieejamus mehānismus. Šādos gadījumos, ja pastāv efektīva tiesību aizsardzība, Komisija parasti aicinās sūdzību iesniedzējus vērsties attiecīgajā iestādē valsts līmenī.

Lai gan Komisija turpinās atbalstīt dalībvalstis to centienos transponēt, piemērot un īstenot ES tiesību aktus, ir ļoti svarīgi, lai dalībvalstis pildītu savu pienākumu ievērot un piemērot tos tiesību aktus, ko tās pašas kopīgi ir ieviesušas. Šajā sakarā Komisija stiprinās savu pieeju sankcijām, ko piemēro gadījumā, ja netiek ziņots par valsts transponēšanas pasākumiem, proti, lietās, kas Tiesā ierosinātas saskaņā ar LESD 258. pantu un 260. panta 3. punktu, Komisija tagad konsekventi lūgs Tiesu piespriest gan sodanaudu, gan kavējuma naudu par attiecīgo periodu.

---

6 C(2016) 8600, OV C 18, 2017. gada 19. janvāris.

1. Jauns pamudinājums darbvietu izveidei, izaugsmei un ieguldījumiem

Ž. K. Junkera vadītās Komisijas galvenā prioritāte ir stiprināt Eiropas konkurētspēju un veicināt ieguldījumus, kas rada darbvietas. Tomēr centieni izveidot pareizu normatīvo vidi, lai atbalstītu uzņēmējus un darbvietu radīšanu, tiek mazināti, ja pareizi un laikus netiek īstenots ES *acquis*. Tādējādi ES tiesību aktu piemērošanas un īstenošanas izpilde būtiski veicina arī darbvietu radīšanu, izaugsmi un ieguldījumus.

Komisijas tiesību aktu izpildes nodrošināšanas darbības 2016. gadā bija vērstas uz šādām jomām.

Darba ņēmēju pārvietošanās brīvības un veselības un darba drošības acquis *izpilde*

Komisija turpināja savus centienus nodrošināt ES darba tirgū vienlīdzīgus konkurences apstākļus, pārbaudot, vai dalībvalstis ir pilnīgi un pareizi transponējušas direktīvas darba ņēmēju pārvietošanās brīvības un veselības un darba drošības jomā.

2016. gadā beidzās transponēšanas termiņš divām svarīgām direktīvām, no kurām viena attiecas uz tiesību izpildi darba ņēmēju pārvietošanās brīvības jomā[7], bet otra — uz norīkoto darba ņēmēju tiesību izpildi[8]. Tā kā vairākas dalībvalstis noteiktajā termiņā nepaziņoja par saviem transponēšanas pasākumiem, Komisija 2016. gada septembrī sāka vairākas pārkāpumu procedūras.

Veselības un darba drošības jomā 2016. gada 1. jūlijā beidzās transponēšanas termiņš Direktīvai par veselības aizsardzības un drošības prasībām attiecībā uz elektromagnētisko lauku iedarbību[9]. Šī direktīva būtiski veicina darbinieku veselības aizsardzību. Komisija pārbauda dalībvalstu transponēšanas pasākumus, un 2016. gadā sāka virkni pārkāpumu procedūru.

Komisija turpināja transponēšanas pārbaudi attiecībā uz Direktīvu par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu[10] un nosūtīja pieprasījumus astoņām dalībvalstīm, lai pārbaudītu, vai tiek pareizi īstenota Direktīva, ar ko aizsargā darbiniekus no asu instrumentu radītiem ievainojumiem slimnīcu un veselības aprūpes nozarē[11].

Vides *acquis izpilde*

Komisijas mērķis, nodrošinot ES tiesību aktu izpildi vides jomā, bija veicināt veselīgāku vidi un spēcīgāku, izteiktāku "aprites" ekonomiku, kurā resursi tiek izmantoti ilgtspējīgākā veidā. Tā arī vēlējās nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus visām dalībvalstīm un uzņēmējiem, kam jāizpilda vides prasības. Turklāt precīza izpilde stimulē tirgu meklēt inovatīvus veidus, kā uzlabot resursu efektivitāti un samazināt atkarību no importa, kas, savukārt, nodrošina ES uzņēmumiem konkurences priekšrocības un palīdz radīt darbvietas.

Dažās dalībvalstīs joprojām ir būtiskas nepilnības ES vides jomas tiesību aktu īstenošanā un izpildē, jo īpaši saistībā ar atkritumu apsaimniekošanu, notekūdeņu attīrīšanas infrastruktūru un atbilstību gaisa kvalitātes robežvērtībām.

Komisija turpināja novērst šīs nepilnības, ne tikai izmantojot tiesiskus līdzekļus, konkrēti, piemērojot pārkāpuma procedūras, bet arī cieši sadarbojoties ar valsts iestādēm un citām ieinteresētām personām atbilstības nodrošināšanas jomā. Šajā saistībā 2016. gadā Komisija sāka vides politikas īstenošanas pārskatīšanu[12]. Šā procesa mērķis ir uzlabot kopējas zināšanas par nepilnībām, kas konstatētas katrā dalībvalstī saistībā ar ES vides tiesību aktu un politikas īstenošanu, kā arī lai novērstu šo nepilnību pamatcēloņus. Tā mērķis ir arī sniegt risinājumus, kas papildina tiesību aktu prasību izpildi, un veicināt paraugprakses apmaiņu. Pārskata pamatā būs konkrētām valstīm adresēti

---

7 Direktīva 2014/54/ES.
8 Direktīva 2014/67/ES.
9 Direktīva 2013/35/ES.
10 Direktīva 2014/27/ES.
11 Direktīva 2010/32/ES.
12 COM(2016) 316 *final*.

ziņojumi, kuri tiks sagatavoti reizi divos gados un kuros galvenā uzmanība tiks pievērsta katras dalībvalsts būtiskajiem jautājumiem vides tiesību aktu un politikas jomā. Ar šiem ziņojumiem tiks sagatavots pamats dialogiem, kas notiks ar katru dalībvalsti un katrā dalībvalstī.

Lauksaimniecības acquis *izpilde*

Komisijas izpildes stratēģija vērsta uz to, lai nodrošinātu, ka tiek īstenoti lauksaimniecības pasākumi, kam ir lielāks potenciāls darbvietu un izaugsmes veicināšanai. Tie veicina arī visaptveroša un taisnīgāka iekšējā tirgus izveidi.

Kopējā lauksaimniecības politika (KLP) un attiecīgo ES tiesību aktu izpilde palīdz sekmēt gan konkurētspēju, gan primārās nozares tirgus orientāciju, vienlaikus aizsargājot lauksaimniekus no pēkšņiem un smagiem tirgus traucējumiem. To galvenais mērķis ir atbalstīt lauksaimniecību Eiropā.

Komisija 2016. gadā īpašu vērību pievērsa tam, kā visas dalībvalstis īsteno noteikumus par tiešajiem maksājumiem — 2014. gada KLP reformas galveno elementu. Izvērtējot valsts tiesību aktu atbilstību ES noteikumiem, Komisija sāka ar vairākām dalībvalstīm "EU Pilot" dialogus.

Komisija īpaši pievērsās arī tam, lai aktīvi pārraudzītu, vai visas dalībvalstis pareizi, skaidri un laicīgi transponē ES direktīvas lauksaimniecības jomā. Šā pasākuma mērķis bija radīt juridisko noteiktību un ļaut iedzīvotājiem un uzņēmumiem gūt labumu no vienotā tirgus iespējām. Komisija sniedza palīdzību dalībvalstīm, lai tās laikus (līdz 2016. gada 22. decembrim) varētu īstenot Direktīvu par kazeīniem un kazeinātiem[13].

Jūrlietu un zivsaimniecības acquis *izpilde*

Komisijas izpildes stratēģijā 2016. gadā īpaša vērība bija pievērsta zivsaimniecības saglabāšanas un kontroles jomām, kas ir būtiskas, veidojot "aprites" ekonomiku, kurā zivju resursi tiek izmantoti ilgtspējīgā veidā, tādējādi zivsaimniecības nozarē ilgtermiņā nodrošinot darbvietas un izaugsmi. Īpaša uzmanība tika pievērsta sistēmiskiem trūkumiem valstu zivsaimniecības pārraudzības sistēmās, jo to dēļ var palikt nepamanītas nelegālas zvejas darbības, tādējādi kaitējot nozares ilgtspējai. Turklāt, lai atbalstītu ES mērķi kļūt par spēcīgāku globālo dalībnieku zivsaimniecības jomā, vairākās lietās tika izskatīta ES ekskluzīvās ārējās kompetences nerespektēšana. Kā arī, 2016. gada 18. septembrī beidzoties vairāku Jūras telpiskās plānošanas direktīvas[14] noteikumu transponēšanas termiņam, Komisija sāka pārkāpumu procedūras pret piecām dalībvalstīm par valsts transponēšanas pasākumu nepaziņošanu. Trīs citas lietas tika ierosinātas par noteikumu daļēju transponēšanu.

2. Savstarpēji saistīts "digitālais vienotais tirgus"

Komisijas izpildes stratēģija komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģijas jomā 2016. gadā bija vērsta uz prioritāšu īstenošanu vairākās jomās. Šīs prioritātes, piemēram, ir tādi elektronisko sakaru tiesību aktu strukturāli elementi kā valsts pārvaldes iestāžu neatkarība, konsultāciju procedūru ievērošana tirgus pārskatīšanas procesā, radiofrekvenču spektra pārvaldība un tiesības veikt uzņēmējdarbību. Izpildes pasākumi bija vērsti arī uz noteikumiem, kas audiovizuālo pakalpojumu jomā ir būtiski iekšējā tirgus saglabāšanai, piemēram, izcelsmes valsts un uztveršanas brīvības principiem.

Komisija sāka pārkāpumu procedūras pret vairākumu dalībvalstu par Platjoslas tīkla izmaksu samazināšanas direktīvas[15] un Kolektīvas tiesību pārvaldības direktīvas[16] nepilnīgu transponēšanu. Tā veica papildu pasākumus saistībā ar pārkāpumu procedūrām, kas jau ir sāktas par to, ka nav transponēta Direktīva par valsts sektora informācijas atkalizmantošanu ("VSI direktīva")[17]. Lai risinātu jautājumus par tiesību aktu atbilstību, Komisija organizēja arī dialogus ar dalībvalstīm. Šie dialogi

---

13 Direktīva (ES) 2015/2203.
14 Direktīva 2014/89/ES.
15 Direktīva 2014/61/ES.
16 Direktīva 2014/26/ES.
17 Direktīva 2013/37/ES.

attiecās, piemēram, uz praktiskiem pasākumiem, lai pareizi īstenotu *eIDAS* regulu un pareizi transponētu Kolektīvas tiesību pārvaldības direktīvu.

3. Spēcīga Enerģētikas savienība ar tālredzīgu klimata pārmaiņu politiku

Komisijas dokumentā "Pamatstratēģija spēcīgai Enerģētikas savienībai ar tālredzīgu klimata pārmaiņu politiku"[18] noteikts, ka "spēkā esošo enerģētikas un saistīto tiesību aktu pilnīga īstenošana un precīza izpilde ir galvenais priekšnosacījums Enerģētikas savienības izveidei."

Komisija rūpīgi uzraudzīja *acquis* piemērošanu klimata un enerģētikas politikas jomā. Tā veica sistemātiskas pārbaudes par to, kā dalībvalstis transponē un izpilda vairāku direktīvu prasības. Turklāt Komisija turpināja veikt pārkāpumu izmeklēšanas procedūras, kuras tā jau bija sākusi saistībā ar:

- "Trešās enerģētikas paketes" direktīvām[19],
- Ēku energoefektivitātes direktīvu[20],
- Direktīvu, ar ko nosaka iedzīvotāju veselības aizsardzības prasības attiecībā uz radioaktīvām vielām dzeramajā ūdenī[21],
- Radioaktīvo atkritumu direktīvu[22],
- Energoefektivitātes direktīvu[23],
- Jūrā veicamo darbību drošuma direktīvu[24],
- Atjaunojamo energoresursu direktīvu[25],
- Naftas produktu rezervju direktīvu[26],
- Gāzes piegādes drošības regulu[27],
- ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas direktīvām[28],
- Degvielas kvalitātes direktīvu[29] un
- Oglekļa dioksīda ģeoloģiskās uzglabāšanas direktīvu[30].

Pēc atbilstības pārbaudēm 2016. gadā Komisija sāka "EU Pilot" dialogus ar vairākām dalībvalstīm. Pēc sistemātiskām atbilstības pārbaudēm tā sāka arī 31 pārkāpuma procedūru par ziņojumu nesniegšanu energoefektivitātes un kodolenerģētikas jomā.

4. Visaptverošs un taisnīgāks iekšējais tirgus ar pastiprinātu rūpniecisko pamatu

Vienotais tirgus nodrošina milzīgas iespējas Eiropas uzņēmējiem, kā arī lielākas izvēles iespējas un zemākas cenas patērētājiem. Tas ļauj cilvēkiem ceļot, dzīvot, strādāt un studēt, kur vien viņi vēlas. Tomēr šie ieguvumi nevar materializēties, ja netiek piemēroti vai īstenoti vienotā tirgus noteikumi vai ja to traucē citi šķēršļi.

Konkurences acquis *izpilde*

Komisijas izpildes pasākumi konkurences jomā vērsti uz atbilstības nodrošināšanu ES pretmonopola un valsts atbalsta noteikumiem. Komisija 2016. gadā turpināja pārkāpuma procedūru, lai novērstu vēsturiskā operatora dominējošā stāvokļa iespējamu nostiprināšanos vienas dalībvalsts elektroenerģijas tirgū. Tās pamatā ir pasākumi, kurus minētā dalībvalsts veica, piešķirot vēsturiskajam

---

18 COM(2015) 80.
19 Direktīvas 2009/72/EK un 2009/73/EK.
20 Direktīva 2010/31/ES.
21 Direktīva 2013/51/Euratom.
22 Direktīva 2011/70/Euratom.
23 Direktīva 2012/27/ES.
24 Direktīva 2013/30/ES.
25 Direktīva 2009/28/EK.
26 Direktīva 2009/119/EK.
27 Regula (ES) Nr. 994/2010.
28 Direktīvas 2008/101/EK un 2009/29/EK.
29 Direktīva 2009/30/EK.
30 Direktīva 2009/31/EK.

operatoram lielāko daļu hidroenerģijas koncesiju uz ļoti ilgu laiku bez konkursa procedūras organizēšanas.

Lai Komisijas veiktā valsts atbalsta kontrole būtu ticama, ļoti svarīga ir valsts atbalsta lēmumu izpilde. Komisija 2016. gadā saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu nolēma ierosināt Tiesā lietu pret Grieķiju par Komisijas 2008. gada atgūšanas lēmuma neīstenošanu lietā *Hellenic Shipyards* un Tiesas 2013. gada sprieduma neievērošanu[31].

Komisija ir palīdzējusi dalībvalstīm īstenot Direktīvu, ar ko reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par konkurences tiesību pārkāpumiem[32], un turpinās veikt lielu darbu, lai nodrošinātu tās laicīgu un pareizu īstenošanu.

Vienotā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU acquis *izpilde*

Komisijas vienotā tirgus stratēģijā[33] ir paredzēta noteikumu ievērošanas un viedas izpildes kultūras attīstība. Tajā paredzēts izmantot holistisku pieeju, lai izpildītu iekšējā tirgus noteikumus. Saskaņā ar labāka regulējuma pieeju šī pieeja aptver visus politikas veidošanas posmus, sākot no politikas izstrādes līdz vienotā tirgus noteikumu transponēšanai, īstenošanai un viedai izpildei. Tajā ietverta novērtēšanas un izpildes labāka integrēšana politikas izstrādē un labākas palīdzības un norādījumu nodrošināšana dalībvalstīm un uzņēmējiem par to, kā īstenot iekšējā tirgus noteikumus. Šīs stratēģijas vispārējais mērķis ir uzlabot atbilstību konkrēti vienotā tirgus noteikumiem un ES tiesību aktiem vispār.

Saskaņā ar šo pieeju Komisija sniedz dalībvalstīm ieteikumus. Komisija tā rīkojās 2016. gadā, nodrošinot juridisko skaidrību, piemēram, par piemērojamajiem ES tiesību aktiem inovatīvajā sadarbīgās ekonomikas un e-komercijas jomā[34]. Komisija sniedz ieteikumus arī ES iedzīvotājiem un uzņēmumiem, lai nodrošinātu, ka tie var izmantot savas tiesības atbilstīgi vienotā tirgus noteikumiem. Komisija to dara, aicinot iedzīvotājus un uzņēmumus izmantot atbilstošus tiesiskās aizsardzības mehānismus, piemēram, iekšējā tirgus problēmu risināšanas tīklu (*SOLVIT*). Vienlaikus ar *SOLVIT* lietu palīdzību savāktie pierādījumi ļauj Komisijai noteikt iespējamos ES tiesību aktu pārkāpumus, tādējādi padarot *SOLVIT* par viedas izpildes instrumentu.

Cita starpā Komisija 2016. gadā izmantoja viedās izpildes pieeju divās konkrētās jomās. Pakalpojumu nozarē Komisija pieprasīja, lai deviņas dalībvalstis novērstu pārmērīgus un nepamatotus šķēršļus pakalpojumu sniegšanā visā iekšējā tirgū. Tā uzskatīja, ka prasības, kas šajās dalībvalstīs noteiktas atsevišķiem pakalpojumu sniedzējiem, ir pretrunā Pakalpojumu direktīvai[35]. Autobūves nozarē Komisija ļoti rūpīgi seko tam, kā valsts iestādes nodrošina spēkā esošo ES tiesību aktu izpildi. Komisija 2016. gadā sāka pārkāpumu procedūras pret septiņām dalībvalstīm par ES transportlīdzekļa tipa apstiprinājuma tiesību aktos paredzēto pienākumu neizpildi[36]. Šīs darbības jo īpaši attiecās uz to, ka šīs dalībvalstis neizveidoja vai nepiemēroja sankciju sistēmas, lai atturētu automobiļu ražotājus no automobiļu emisiju tiesību aktu pārkāpšanas.

Turklāt Komisija sāka pārkāpumu procedūras pret vairākumu dalībvalstu par to, ka tās nepilnīgi transponēja direktīvas par publisko iepirkumu[37], reglamentēto metroloģiju[38], progresīvām tehnikas un ražošanas sistēmām[39], civilām vajadzībām paredzētām sprāgstvielām un ražojumiem, kas saistīti ar aizsardzību[40], un Iekšējā tirgus informācijas sistēmu[41].

---

31 Spriedums lietā C-246/12P, *Ellinika Nafpigeia* / Komisija.
32 Direktīva 2014/104/ES.
33 COM(2015) 550 *final*.
34 COM(2016) 356 *final*.
35 Direktīva 2006/123/EK.
36 Direktīva 2007/46/EK un Regula (EK) Nr. 715/2007.
37 Direktīva 2014/23/ES, Direktīva 2014/24/ES, Direktīva 2014/25/ES.
38 Direktīvas 2014/31/ES, 2014/32/ES un 2015/13/ES.
39 Direktīvas 2013/53/ES, 2014/29/ES, 2014/30/ES, 2014/33/ES, 2014/34/ES, 2014/35/ES, 2014/53/ES un 2014/68/ES.
40 Direktīvas 2014/28/ES un 2016/970/ES.

Kapitāla tirgu savienības un finanšu pakalpojumu acquis *izpilde*

Kapitāla tirgu savienība ir paredzēta, lai palīdzētu inovatīviem uzņēmumiem, jaunuzņēmumiem un MVU iegūt finansējumu. Tās mērķis ir padarīt ES kapitāla tirgus pievilcīgākus mazumtirdzniecības un institucionālajiem ieguldītājiem un turpināt paplašināt pārrobežu ieguldījumus. Kapitāla tirgu savienība ir paredzēta arī tādēļ, lai palīdzētu finanšu sektoram pēc krīzes atjaunot stabilitāti un uzticību.

Komisijas 2015. gada paziņojums "Rīcības plāns kapitāla tirgu savienības izveidei"[42] 2016. gada septembrī tika papildināts ar paziņojumu "Kapitāla tirgu savienība — reformu paātrināšana"[43]. Komisijas izpildes pasākums atbalsta šo iniciatīvu, novēršot valsts pārrobežu ieguldījumu šķēršļus (piemēram, saistībā ar "zelta akciju" lietām, ieguldījumu ierobežojumiem) un nodrošinot kapitāla tirgu savienības direktīvu pilnīgu īstenošanu. Piemēram, Komisija ierosināja pārkāpumu lietas pret 21 dalībvalsti saistībā ar Pārredzamības direktīvas[44] transponēšanu, kuras mērķis ir nodrošināt, ka vērtspapīru emitenti atklāj noteiktu pamatinformāciju par savām darbībām.

Pēc finanšu krīzes tika pieņemtas vairākas direktīvas par ES finanšu pakalpojumu tirgus liberalizācijas turpināšanu un finanšu sektora noturības un stabilitātes stiprināšanu. Galvenie pasākumi ietver Grāmatvedības un Revīzijas direktīvu[45], Pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu direktīvu[46] un Hipotekārā kredīta direktīvu[47]. Komisijas 2016. gada izpildes pasākumi galvenokārt vērsti uz to, lai nodrošinātu šo direktīvu īstenošanu, pārbaudot, vai tās ir pilnīgi un pareizi transponētas. Piemēram, Komisija sāka pārkāpumu procedūras attiecīgi pret 20, 16 un 18 dalībvalstīm par Hipotekārā kredīta direktīvas, Pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu direktīvas un Revīzijas direktīvas novēlotu transponēšanu.

Nodokļu un muitas acquis *izpilde*

Pēc Tiesas spriedumiem par PVN direktīvas un akcīzes nodokļa direktīvu interpretāciju, Komisija īpašu uzmanību pievērsa tam, lai nodrošinātu, ka šie spriedumi tiek piemēroti visās dalībvalstīs. Turklāt Komisija izmeklēja vairākas automobiļu nodokļu lietas, jo tā konstatēja, ka ir pārkāpta automobiļu reģistrācijas nodokļa neitralitāte.

Tiešo nodokļu jomā Komisija turpināja pārbaudīt, vai visā ES piemēro vienlīdzīgu nodokļu režīmu attiecībā uz pārrobežu mantojumiem, pārrobežu darba ņēmējiem (kas dzīvo vienā dalībvalstī, bet strādā citā) un tā sauktajām mobilajām personām (kas reāli pārvietojas no vienas ES dalībvalsts uz citu). Saskaņā ar paziņojumu "Rīcības plāns kapitāla tirgu savienības izveidei" Komisija sāka jaunu pētījumu par diskriminējošiem nodokļu šķēršļiem attiecībā uz pārrobežu ieguldījumiem, ko veic pensiju fondi un dzīvības apdrošināšanas sabiedrības.

Pēc tiesas sprieduma[48] Komisija sāka arī horizontālas atbilstības pārbaudes, lai izvērtētu to sodu samērīgumu, ko dalībvalstis noteikušas nedeklarētas skaidras naudas ievešanai ES.

---

41 Direktīva 2013/55/ES.
42 COM(2015) 468 *final*.
43 COM(2016) 601 *final*.
44 Direktīva 2013/50/ES.
45 Direktīvas 2013/34/ES un 2014/56/ES.
46 Direktīva 2014/91/ES.
47 Direktīva 2014/17/ES.
48 *Chmielewski*, C-255/14.

Patērētāju tiesību aizsardzības acquis *izpilde*

Komisija 2016. gada sākumā izveidoja Eiropas platformu strīdu izšķiršanai tiešsaistē[49]. Tā veicina tādu strīdu alternatīvu izšķiršanu, kas radušies saistībā ar pārdošanas vai pakalpojumu līgumiem, kurus ES patērētāji noslēguši tiešsaistē. Lai platforma darbotos, dalībvalstīs ir pienācīgi jāīsteno un jāpiemēro Direktīva par patērētāju strīdu alternatīvu izšķiršanu. Tādējādi tā ir Komisijas darba prioritāte tiesību aktu izpildes nodrošināšanas jomā[50].

Komisija 2016. gadā turpināja izvērtēt to valsts pasākumu pilnīgumu un pareizību, ar kuriem transponē Patērētāju tiesību direktīvu[51].

Saistībā ar Negodīgas komercprakses direktīvas transponēšanu 2016. gada beigās vēl nebija pabeigtas trīspadsmit pārkāpumu procedūras[52]. Lai panāktu savu tiesību aktu atbilstību šai direktīvai, daudzas dalībvalstis ieviesa tiesību aktos grozījumus. Turklāt 2016. gada maijā Komisija publicēja pārskatītu norādījumu dokumentu par šīs direktīvas piemērošanu. Šo norādījumu mērķis ir uzlabot direktīvas piemērošanu jo īpaši attiecībā uz jauniem darījumdarbības modeļiem un tirgus dalībniekiem digitālajā ekonomikā.

Komisija sāka arī pārkāpumu procedūras par to, ka netika paziņoti pasākumi, ar kuriem transponē Direktīvu par maksājumu kontiem[53]. Šajā direktīvā paredzēts, ka visām ES dalībvalstīm jānodrošina patērētāju piekļuve pamata maksājumu kontam, kā arī tā atvieglo patērētājiem to maksu salīdzināšanu, ko bankas iekasē par šādiem kontiem. Ar to arī tiek ieviesta ātra un vienkārša procedūra tiem patērētājiem, kas maina maksājumu kontus, izvēloties citu banku vai maksājumu pakalpojumu sniedzēju.

Piecās dalībvalstīs tika izdarīti tiesību aktu grozījumi saistībā ar izpildes nodrošināšanas darbu, ko Komisija veica attiecībā uz Komplekso ceļojumu direktīvas[54] īstenošanu. Komisija 2016. gadā arī palīdzēja dalībvalstīm transponēt šo direktīvu, organizējot valstu ekspertiem trīs transponēšanas seminārus[55].

Lai gan 2016. gadā — pēc tam, kad attiecīgajās dalībvalstīs tika izdarīti tiesību aktu grozījumi — Komisija izbeidza citas lietas, viena pārkāpuma lieta par Daļlaika lietojuma tiesību direktīvas[56] pareizu transponēšanu vēl nav pabeigta.

Veselības un pārtikas nekaitīguma acquis *izpilde*

Komisijas 2016. gada tiesību aktu izpildes stratēģija veselības nozarē vērsta uz to, lai pārbaudītu valsts tiesību aktu atbilstību direktīvām par cilvēka audiem un šūnām[57] un Direktīvai par pārrobežu veselības aprūpi[58] un vajadzības gadījumā ierosinātu pārkāpuma procedūras.

Dzīvnieku labturības jomā ir panākta Dējējvistu aizsardzības direktīvas un Sivēnmāšu grupu turēšanas direktīvas prasību ievērošana un izbeigtas lielākā daļa pārkāpumu procedūru[59].

---

49 Regula (ES) Nr. 524/2013.
50 Direktīva 2013/11/ES.
51 Direktīva 2011/83/ES.
52 Direktīva 2005/29/EK.
53 Direktīva 2014/92/ES.
54 Direktīva 90/314/EEK.
55 Direktīva 2015/2302/ES, kuras transponēšanas termiņš beidzas 2018. gada 1. janvārī.
56 Direktīva 2008/122/EK.
57 Direktīva 2004/23/EK.
58 Direktīva 2011/24/ES.
59 Direktīvas 1999/74/EK un 2008/120/EK.

Mobilitātes un transporta acquis *izpilde*

Šajā jomā Komisija sāka un turpināja pārkāpumu lietas par jautājumiem, kas tieši ietekmē iekšējā tirgus izveides pabeigšanu, jo īpaši par:

- diskriminējošām lietotāju maksām, kas notiktas vieglajiem automobiļiem,
- ierobežojumiem attiecībā uz autopārvadātāju profesionālās darbības veikšanu,
- šķēršļiem attiecībā uz tiesībām veikt uzņēmējdarbību, ko rada monopola nosacījumi dokeru pieņemšanai darbā, un
- tādiem ierobežojumiem transporta pakalpojumu sniegšanai un brīvai preču apritei, kas izriet no valsts minimālās algas tiesību aktiem.

Dalībvalstis 2016. gadā pastiprināja centienus, lai izpildītu noteikumus, kas paredzēti Direktīvā par autoceļu lietotāju nodokļa elektronisko iekasēšanas sistēmu savstarpēju izmantojamību[60]. Tādēļ Komisija varēja slēgt pārkāpumu procedūras, kas bija ierosinātas pret vairākām dalībvalstīm. Tomēr vairākums dalībvalstu noteiktajā termiņā nebija spējušas transponēt Direktīvu par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu[61].

Komisija veltīja uzmanību arī drošības jautājumiem, jo īpaši jūrniecības nozarē. Tā šajā jomā ir pastiprinājusi ES tiesību aktu piemērošanas pārraudzību un 2016. gadā sāka vai turpināja vairākas pārkāpumu procedūras par to, kā piemēro ES tiesību aktus negadījumu izmeklēšanas[62], ostas valsts kontroles[63] un karoga valsts jautājumu[64] jomā. Komisija turpināja veikt atbilstības pārbaudes par Vadītāju apliecību direktīvas[65] un trīs dzelzceļa direktīvu[66] īstenošanu.

5. Visaptveroša un taisnīgāka ekonomiskā un monetārā savienība

ES banku savienības noteikumu mērķis ir nodrošināt, ka bankas tiek stingrāk un labāk uzraudzītas un ka vajadzības gadījumā problēmas var atrisināt daudz vienkāršāk, neizmantojot nodokļu maksātāju naudu. Pēc finanšu krīzes ES veica daudzus pasākumus, lai vēl vairāk atvērtu patērētājiem un uzņēmumiem ES finanšu pakalpojumu vienoto tirgu, uzlabotu finanšu iestāžu uzraudzību un stiprinātu finanšu sektora noturību un stabilitāti. Šīs jaunās sistēmas pamatā ir tādi pasākumi kā Kapitāla prasību direktīva IV[67], Noguldījumu garantiju sistēmu direktīva[68] un Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīva[69]. Komisijas izpildes pasākumi 2016. gadā bija vērsti uz to, lai pārbaudītu, vai šo direktīvu transponēšana ir pilnīga un pareiza. Piemēram, Komisija nosūtīja vairākām dalībvalstīm argumentētus atzinumus par Kapitāla prasību direktīvas IV un Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīvas transponēšanas nepilnībām.

6. Tiesiskuma un pamattiesību joma, kuras pamatā ir savstarpēja uzticēšanās

Komisija īpašu vērību velta to pārkāpumu novēršanai, kas liecina par sistēmiskām nepilnībām, kuras kaitē ES iestāžu sistēmas darbībai. Tas jo īpaši attiecas uz pārkāpumiem, kuri ietekmē valsts tiesu sistēmas spēju veicināt ES tiesību aktu efektīvu izpildi. Viena no jomām, kur Komisijas rīcībai ir būtiska nozīme, ir gadījumi, kad "valsts tiesiskuma nodrošinātāji" šķietami vairs nespēj novērst sistēmisku tiesiskuma apdraudējumu. Tātad tiesiskuma nodrošināšana ir priekšnoteikums visu no Līgumiem izrietošo tiesību un saistību ievērošanai.

---

60 Direktīva 2004/52/EK.
61 Direktīva 2014/94/ES.
62 Direktīva 2009/18/EK.
63 Direktīva 2009/16/EK.
64 Direktīva 2009/15/EK.
65 Direktīva 2006/126/EK.
66 Direktīvas 2012/34/ES, 2008/57/EK un 2004/49/EK.
67 Direktīva 2013/36/ES.
68 Direktīva 2014/49/ES.
69 Direktīva 2014/59/ES.

Šajā sakarā, lai risinātu jautājumus saistībā ar būtiskām Polijas tiesību sistēmas pārmaiņām, kas apdraud Konstitucionālās tiesas pareizu darbību un efektivitāti, Komisija ir veikusi tiesiskuma mehānismā[70] paredzētos pasākumus. Pēc tam, kad 2016. gada 1. jūnijā tika pieņemts atzinums par situāciju Polijā, Komisija 27. jūlijā pieņēma pirmo ieteikumu, bet 21. decembrī — otro ieteikumu. Komisija pauda bažas par sistēmisku tiesiskuma apdraudējumu Polijā. Tas ir saistīts ar to, ka pēc 2015. un 2016. gadā īstenotajām reformām Konstitucionālā tiesa nevar pilnībā nodrošināt efektīvu konstitūcijas pārskatīšanu. Šāda situācija nelabvēlīgi ietekmē šīs tiesas — kas Polijā ir viena no būtiskākajām tiesiskuma nodrošinātājām — integritāti, stabilitāti un pienācīgu darbību.

Personu pārvietošanās brīvības jomā Komisija veica visaptverošus novērtējumus par Čehijas Republikā, Īrijā, Slovākijā pieņemto jauno tiesību aktu atbilstību ES noteikumiem par brīvu pārvietošanos un ES pilsoņu uzturēšanās tiesībām.

Krimināltiesību un procesuālo tiesību jomā, pieņemot trīs jaunas direktīvas, tika pabeigts Procesuālo tiesību ceļvedis. Minētās direktīvas attiecas uz konkrētu nevainīguma prezumpcijas aspektu nostiprināšanu un tiesībām piedalīties klātienē lietas izskatīšanā[71], procesuālajām garantijām bērniem[72] un juridisko palīdzību[73]. Vienlaikus deviņās dalībvalstīs joprojām ir nepilnīgi transponēta Cietušo personu tiesību direktīva[74]. Komisija 2016. gadā izvērtēja arī to, cik pareizi dalībvalstis ir transponējušas Direktīvu par tiesībām uz mutisko un rakstisko tulkojumu kriminālprocesā[75] un Direktīvu par tiesībām uz informāciju kriminālprocesā[76].

Gandrīz visas dalībvalstis ir pabeigušas transponēt Direktīvu par Eiropas aizsardzības rīkojumu[77]. Šā instrumenta praktiskā piemērošana ir atkarīga no lietotāju (cietušo personu un praktizējošo juristu) informētības. Līdz šim pārrobežu līmenī ir atzīti tikai daži aizsardzības pasākumi. Komisija apņēmās publicēt ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu, kad būs pieejams vairāk datu par izdoto vai atzīto rīkojumu skaitu.

Komisija 2016. gada septembrī sāka pārkāpumu procedūras pret 18 dalībvalstīm, kas nepaziņoja par valsts pasākumiem, ar kuriem transponē Direktīvu par kriminālsodiem tirgus ļaunprātīgas izmantošanas gadījumā[78].

Datu aizsardzības jomā no 2018. gada 25. maija ar 2016. gadā pieņemto Vispārīgo datu aizsardzības regulu[79] tiks atcelts un aizstāts spēkā esošais tiesību akts[80]. Komisija izvērtēs tiesību aktu izpildes nodrošināšanas darbu, ņemot vērā jauno *acquis*. Turklāt Komisija ir sākusi sagatavošanās darbu, lai palīdzētu dalībvalstīm un ieinteresētajām personām īstenot un piemērot jauno Policijas un tiesībaizsardzības iestāžu direktīvu[81], ar ko tiks aizstāts spēkā esošais Pamatlēmums[82].

2016. gadā izpildes darbs tika veikts saistībā ar **Eiropas Drošības programmu**[83] un pilnvērtīgas drošības savienības attīstību. Kopš 2016. gada septembra Komisija ir izveidojusi īpašu portfeli un uzdevusi komisāram izveidot drošības savienību.

---

70 COM(2014) 158 *final*/2.
71 Direktīva 2016/343.
72 Direktīva 2016/800.
73 Direktīva 2016/1919.
74 Direktīva 2012/29/ES.
75 Direktīva 2010/64/ES.
76 Direktīva 2012/13/ES.
77 Direktīva 2011/99/ES.
78 Direktīva 2014/57/ES.
79 Regula (ES) 2016/679.
80 Direktīva 95/46/EK.
81 Direktīva (ES) 2016/680.
82 Padomes Pamatlēmums 2008/977/TI.
83 COM(2015) 185 *final*.

Izpildes darbs palīdzēja Komisijai reaģēt uz 2016. gada traģiskajiem teroristu uzbrukumiem. Tika sāktas pārkāpumu procedūras par to, ka ir nepareizi īstenota Regula par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu[84]. Turklāt Komisija sāka pirmās pārkāpumu procedūras par instrumentiem, kas pieder agrākajam "trešajam pīlāram". Šīs procedūras tika sāktas par to valsts pasākumu nepaziņošanu, ar kuriem īsteno "Zviedrijas iniciatīvu"[85] par ES tiesībaizsardzības iestāžu informācijas un izlūkdatu apmaiņas vienkāršošanu, un par to Prīmes lēmumu[86] neievērošanu, kas attiecas uz informācijas apmaiņu terorisma un smagu noziegumu apkarošanai.

Komisija pabeidza transponēšanas pārbaudes attiecībā uz Direktīvu par cilvēku tirdzniecības novēršanu[87] un Direktīvu par bērnu seksuālās izmantošanas apkarošanu[88]. Tā izbeidza gandrīz visas pārkāpumu procedūras par to valsts pasākumu nepaziņošanu, ar kuriem īsteno šīs direktīvas. Tomēr Komisija ierosināja pārkāpumu procedūras par to valsts pasākumu nepaziņošanu, ar ko īsteno Direktīvu par uzbrukumiem informācijas sistēmām[89]. Tā arī sāka pārkāpumu procedūras par to valsts pasākumu nepaziņošanu, ar ko īsteno Direktīvu par nozieguma rīku un noziedzīgi iegūtu līdzekļu iesaldēšanu un konfiskāciju.[90]

Komisija regulāri ziņo Eiropas Parlamentam, Eiropadomei un Padomei par panākumiem efektīvas un patiesas drošības savienības izveidē. Lai veicinātu drošības savienības nostiprināšanu, tiek izmantots arī tiesību aktu izpildes nodrošināšanas darbs.

7. Ceļā uz jaunu migrācijas politiku

Komisijas pasākumi, reaģējot uz izveidojušos situāciju migrācijas un drošības jomā, ietver darbu, kas tiek veikts, lai ieviestu **Eiropas programmu migrācijas jomā**[91], kā arī tās regulāri iesniegtos īstenošanas dokumentu kopumus.

Šajā sakarā 2016. gadā Komisija turpināja pārkāpumu procedūras, ko tā sāka 2015. gadā saistībā ar to, ka netika paziņoti vai tika nepareizi īstenoti kopējā Eiropas patvēruma sistēmā paredzētie instrumenti. Tā nosūtīja argumentētus atzinumus tām dalībvalstīm, kas vēl nebija paziņojušas par valsts pasākumiem, ar kuriem transponē Patvēruma procedūru direktīvu[92] un Uzņemšanas nosacījumu direktīvu[93]. Turklāt tā nosūtīja argumentētus atzinumus tām dalībvalstīm, kas nepaziņoja par pasākumiem, ar kuriem tiek pilnībā transponēta Direktīva, ar ko paplašina pastāvīgas uzturēšanās sistēmas darbības jomu, iekļaujot tajā starptautiskās aizsardzības saņēmējus[94]. Komisija nolēma izbeigt trīs 2015. gadā sāktas pārkāpumu procedūras par *Eurodac* regulas[95] nepareizu īstenošanu.

Atgriešanas direktīvas[96] pareiza īstenošana joprojām ir svarīga programmas mērķu sasniegšanai attiecībā uz neatbilstīgas migrācijas apkarošanu un novēršanu. Komisija nosūtīja vienai dalībvalstij argumentētu atzinumu par šīs direktīvas nepareizu īstenošanu. Komisija regulāri ziņo par to, kā tiek īstenota Eiropas programma migrācijas jomā.

Komisija sāka arī pārkāpumu procedūras par to valsts pasākumu nepaziņošanu, ar kuriem īsteno Direktīvu par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem nodarbinātības kā sezonas darbiniekiem nolūkā[97].

---

84 Regula (ES) Nr. 98/2013.
85 Padomes Pamatlēmums 2006/960/TI.
86 Lēmumi 2008/615/TI un 2008/616/TI.
87 Direktīva 2011/36/ES.
88 Direktīva 2011/93/ES.
89 Direktīva 2013/40/ES.
90 Direktīva 2014/42/ES.
91 COM(2015) 240 *final*.
92 Direktīva 2013/32/ES.
93 Direktīva 2013/33/ES.
94 Direktīva 2011/51/ES.
95 Regula (ES) Nr. 603/2013.
96 Direktīva 2008/115/EK.
97 Direktīva 2014/36/ES.

8. Darbs ar dalībvalstīm, lai nodrošinātu ES tiesību aktu pienācīgu īstenošanu

8.1. Īstenošanas plāni: pašreizējā situācija

Labāka regulējuma pasākumu paketē Komisija ir apņēmusies aktīvi palīdzēt dalībvalstīm transponēt un īstenot tiesību aktus, sagatavojot īstenošanas plānus dažām direktīvām un regulām. Lai gan par ES tiesību aktu piemērošanu atbildīgas ir dalībvalstis, īstenošanas plānu mērķis ir palīdzēt tām paveikt to efektīvi un laikus. Plānos uzskaitītas problēmas, ar kurām dalībvalstis saskarsies un kuras jāņem vērā, gatavojoties transponēt un īstenot tiesību aktus. Plānos arī piedāvāts plašs rīku klāsts, lai palīdzētu dalībvalstīm ES tiesību aktu īstenošanā, piemēram, norāžu dokumenti, ekspertu grupas un īpašās tīmekļa vietnes.

Komisija 2016. gadā sagatavoja īstenošanas plānu, lai nodrošinātu to triju priekšlikumu efektīvu transponēšanu un īstenošanu, ko tā ierosināja attiecībā uz direktīvām par pasažieru kuģu drošību[98]. Šajā plānā uzskaitītas vienkāršošanas pasākumu īstenošanai vajadzīgās darbības un norādītas galvenās tehniskās, juridiskās un ar laiku saistītās īstenošanas problēmas.

Lai izstrādātu īstenošanas pasākumus un atvieglotu transponēšanas procesu, attiecībā uz atbalsta rīcību ES līmenī Komisija paredz plaši izmantot pašreizējo Pasažieru kuģu drošības ekspertu grupu. Tā izmantos arī ekspertu grupas ostas valsts kontroles inspekciju un valsts vienotā kontaktpunkta īstenošanas jautājumos. Lai turpinātu risināt tehniskākus jautājumus un sniegtu tehnisku palīdzību transponēšanas periodā, ar Eiropas Jūras drošības aģentūras (*EMSA*) palīdzību tiks organizēti vairāki īpaši semināri un saziņas grupas. Pēc dalībvalstu pieprasījuma *EMSA* varētu veikt apmeklējumus transponēšanas grūtību noteikšanai un, ja nepieciešams, tehniskas palīdzības sniegšanai.

Valsts līmenī dalībvalstis būs atbildīgas par koordināciju starp attiecīgajām kompetentajām iestādēm, ekonomikas dalībniekiem, piemēram, kuģu būvētavām, kuģu īpašniekiem un operatoriem, un pasažieru asociācijām.

Komisija pārraudzīs, kā dalībvalstis izmanto šo īstenošanas plānu.

8.2. Skaidrojošie dokumenti: pašreizējā situācija

ES iestādes un dalībvalstis 2011. gadā vienojās, ka dalībvalstīm, ziņojot par valsts tiesību aktu transponēšanas pasākumiem Komisijai, var būt jāiesniedz arī dokumenti, kuros paskaidrots, kā direktīvas ir transponētas to tiesību aktos[99]. Pamatotos gadījumos Komisija var pieprasīt dalībvalstīm iesniegt šos "skaidrojošos dokumentus"[100].

Skaidrojošajiem dokumentiem ir būtiska loma, veicinot labu izpratni par valsts transponēšanas pasākumiem. Tie palīdz atvieglot atbilstības pārraudzību, jo bez dokumentiem, lai izprastu transponēšanas metodes visās dalībvalstīs, Komisijai būtu vajadzīgi ievērojami resursi un vairākkārtēja sazināšanās ar valsts iestādēm. Tā kā transponēšanas pasākumi ir jāapvieno ar sarežģīto spēkā esošo tiesisko regulējumu, transponēšanas rezultātā rodas simtiem pārbaudāmu pasākumu.

---

98 Priekšlikums direktīvai par regulārā satiksmē izmantotu Ro-Ro prāmju un ātrgaitas pasažieru kuģu drošas ekspluatācijas inspekciju sistēmu (COM(2016) 371), priekšlikums direktīvai, ar ko izdara grozījumus Direktīvā 2009/45/EK par pasažieru kuģu drošības noteikumiem un standartiem (COM(2016)369), un priekšlikums direktīvai, ar ko izdara grozījumus Padomes Direktīvā 98/41/EK par to personu reģistrāciju, kas atrodas uz pasažieru kuģiem, kuri kursē uz Kopienas dalībvalstu ostām vai no tām (COM(2016) 370).

99 Politika ir ietverta 1) 2011. gada 28. septembra kopīgajā politiskajā deklarācijā starp Komisiju un dalībvalstīm (OV 2011/C 369/02) un 2) 2011. gada 27. oktobra kopīgajā politiskajā deklarācijā starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju (OV 2011/C 369/03).

100 Standarta apsvērums šādās direktīvās skan šādi: dalībvalstis "apņemas papildus paziņojumiem par transponēšanas pasākumiem iesniegt vienu vai vairākus skaidrojošus dokumentus, kas var būt dokumenti atbilstības tabulu veidā vai citi dokumenti ar tādu pašu nolūku". Komisijai, "iesniedzot attiecīgos priekšlikumus, būs jāsniedz pamatojums, katru gadījumu apsverot atsevišķi, par šādu dokumentu iesniegšanas nepieciešamību un proporcionalitāti".

Komisija 2016. gadā pieprasīja skaidrojošos dokumentus attiecībā uz 20 no 40 Eiropas Parlamentam un Padomei iesniegtajiem direktīvu priekšlikumiem. Tās 37 direktīvas, ko Parlaments un Padome pieņēma gada laikā, ietvēra astoņas direktīvas, par kurām Komisija bija pieprasījusi skaidrojošos dokumentus. Visās šajās astoņās direktīvās galīgajā redakcijā tika saglabāts saskaņots apsvērums par šādu dokumentu nepieciešamību.

Gada laikā dalībvalstīm bija jātransponē 70 direktīvas[101]. Tās bija apņēmušās iesniegt skaidrojošos dokumentus par 20 no tām. Pašlaik tiek izvērtēti valstu pasākumi attiecībā uz šīm direktīvām.

Piecas no 20 direktīvām, par kurām dalībvalstis 2016. gadā bija apņēmušās sniegt skaidrojošos dokumentus, attiecas uz **finanšu tirgiem**. Dalībvalstis iesniedza Komisijai šādu skaitu skaidrojošo dokumentu:

- 26 skaidrojošos dokumentus par Hipotekārā kredīta direktīvu[102] (tostarp septiņas atbilstības tabulas),
- 13 par Noguldījumu garantiju sistēmu direktīvu[103] (tostarp deviņas atbilstības tabulas),
- 12 par Revīzijas direktīvu[104] (tostarp astoņas atbilstības tabulas),
- 19 par Pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu direktīvu[105] (tostarp 14 atbilstības tabulas) un
- 16 par Maksājumu kontu direktīvu[106] (tostarp piecas atbilstības tabulas).

Parasti dalībvalstis nosūta skaidrojošos dokumentus, kas attiecas uz finanšu tirgiem, kopā ar pēdējo nosūtāmo dokumentu, kad tās paziņo par tiesību aktu pilnīgu transponēšanu, taču reizēm tās nosūta šos dokumentus arī vēlāk. Vairākumā gadījumu iesniegtie skaidrojošie dokumenti ir atbilstības tabulas, kuras parasti ietver informāciju par direktīvas noteikumu transponēšanu un attiecīgajiem valsts noteikumiem. Iesniegto dokumentu kvalitāte ir atšķirīga. Daudzos gadījumos atbilstības tabula ir ļoti shematiska un ietver tikai mijnorādes starp ES tiesību aktu (piemēram, Pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu direktīvu) un valsts tiesību aktu. Citos gadījumos skaidrojošā dokumentā ir ietverts arī transponēšanas pasākumu teksts un piezīmes vai skaidrojumi, kas vēl vairāk atvieglo transponēšanas pārbaudi. Trijos gadījumos skaidrojošos dokumentos ir ietverts gan to pasākumu teksts, ar kuriem transponē Revīzijas direktīvu, gan tā tulkojums angļu valodā, kā arī atsevišķi skaidrojumi par dažādu transponēšanas pasākumu mijiedarbību.

Piecas no 20 direktīvām, par kurām dalībvalstis bija apņēmušās iesniegt skaidrojošos dokumentus, attiecas uz **iekšējo tirgu**. Dalībvalstis iesniedza Komisijai šādu skaitu skaidrojošo dokumentu:

- 37 skaidrojošos dokumentus par Profesionālo kvalifikāciju atzīšanas direktīvu[107] (tostarp 11 atbilstības tabulas),
- 14 par Direktīvu attiecībā uz koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu[108] (tostarp septiņas atbilstības tabulas),
- 32 par divām publiskā iepirkuma direktīvām[109] (tostarp 14 atbilstības tabulas) un
- 12 par Direktīvu attiecībā uz tādu ražojumu sarakstu, kas saistīti ar aizsardzību[110] (tostarp divas atbilstības tabulas).

---

101 Dažām dalībvalstīm attiecībā uz šīm 70 direktīvām ir pārejas periods, bet uz dažām citām dalībvalstīm tās neattiecas.
102 Direktīva 2014/17/ES.
103 Direktīva 2014/49/ES.
104 Direktīva 2014/56/ES.
105 Direktīva 2014/91/ES.
106 Direktīva 2014/92/ES.
107 Direktīva 2013/55/ES.
108 Direktīva 2014/23/ES.
109 Direktīvas 2014/24/ES un 2014/25/ES.
110 Direktīva 2016/970/ES.

Trīs no 20 direktīvām ir **nodarbinātības** jomā. Komisija saņēma 25 skaidrojošos dokumentus par Direktīvu, ar ko paredz veselības aizsardzības un drošības prasības attiecībā uz elektromagnētisko lauku iedarbību[111] (tostarp 15 atbilstības tabulas), 25 par Darba ņēmēju pārvietošanās brīvības direktīvu[112] (tostarp deviņas atbilstības tabulas) un septiņas par Direktīvu attiecībā uz darba laiku iekšējo ūdensceļu transporta nozarē[113] (tostarp divas atbilstības tabulas). Saņemto dokumentu kvalitāte būtiski atšķiras. Dažos gadījumos to kvalitāte ir neapmierinoša, piemēram, ja ir minēts tikai tiesību akts, ar kuru transponē direktīvas normu, un nav norādīts, ar kuru tieši valsts tiesību akta normu transponē konkrēto direktīvas normu. Komisija pašlaik vērtē valsts pasākumus attiecībā uz šīm direktīvām, tādēļ tā vēl nevar izdarīt galīgos secinājumus par saņemto skaidrojošo dokumentu kvalitāti.

Divas no 20 direktīvām ir **migrācijas un iekšlietu** jomā. Komisija saņēma 10 skaidrojošos dokumentus par Direktīvu attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem nodarbinātības kā sezonas darbiniekiem nolūkā[114] (tostarp divas atbilstības tabulas). Komisija saņēma 11 skaidrojošos dokumentus par Direktīvu attiecībā uz ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem trešo valstu valstspiederīgajiem saistībā ar pārcelšanu uzņēmuma ietvaros[115] (tostarp divas atbilstības tabulas).

Viena no 20 direktīvām attiecas uz **komunikācijas tīkliem**. Komisija saņēma septiņus skaidrojošos dokumentus par Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma direktīvu[116] (tostarp četras atbilstības tabulas). Šī transversālā direktīva ir sarežģīta un bieži vien īstenota ar vairāk nekā vienu tiesību aktu un/vai izdarot grozījumus spēkā esošos juridiskos dokumentos. Tādējādi arī tās transponēšana ir sarežģīta, un skaidrojošie dokumenti ievērojami atvieglo Komisijas darbu valsts transponēšanas pasākumu novērtēšanā.

Viena no 20 direktīvām ir **konkurences** jomā. Komisija saņēma septiņus skaidrojošos dokumentus (tostarp vienu atbilstības tabulu) par Zaudējumu atlīdzināšanas prasību direktīvu[117].

Viena no 20 direktīvām attiecas uz **vides** jomu. Komisija saņēma deviņus skaidrojošos dokumentus par Gaisa kvalitātes novērtēšanas direktīvu[118] (tostarp divas atbilstības tabulas).

Viena no 20 direktīvām ir **tieslietu un patērētāju aizsardzības** jomā. Komisija saņēma 10 skaidrojošos dokumentus par Direktīvu, ar ko paredz tiesības uz advokāta palīdzību kriminālprocesā[119] (tostarp vienu atbilstības tabulu).

Viena no 20 direktīvām attiecas uz **veselību un pārtikas nekaitīgumu**. Komisija saņēma 16 skaidrojošos dokumentus par Tabakas direktīvu[120] (tostarp 10 atbilstības tabulas). Tika saņemti dažādi dokumenti, piemēram, atbilstības tabulas, kopsavilkuma ziņojumi un skaidrojumi.

Kopumā 2016. gadā dalībvalstis visos gadījumos neizpildīja apņemšanos iesniegt skaidrojošus dokumentus kopā ar valstu pasākumiem, ar kuriem direktīvas transponē to tiesību sistēmā. Iesniegto skaidrojošo dokumentu sākotnējais izvērtējums liecina, ka to kvalitāte ir nevienmērīga.

Komisija turpinās ziņot Parlamentam un Padomei par skaidrojošiem dokumentiem savos gada ziņojumos par ES tiesību aktu piemērošanu.

---

111 Direktīva 2013/35/ES.
112 Direktīva 2014/54/ES.
113 Direktīva 2014/112/ES.
114 Direktīva 2014/36/ES.
115 Direktīva 2014/66/ES.
116 Direktīva 2014/26/ES.
117 Direktīva 2014/104/ES.
118 Direktīva 2015/1480/ES.
119 Direktīva 2013/48/ES.
120 Direktīva 2014/40/ES.

III. Pārkāpumu procedūras

Ir četri galvenie ES tiesību aktu pārkāpumu veidi:

a) **nepaziņošana:** dalībvalsts nav laicīgi paziņojusi Komisijai par veiktajiem pasākumiem direktīvas transponēšanai;
b) **neatbilstība/neizpilde:** Komisija uzskata, ka dalībvalsts tiesību akts neatbilst ES direktīvu prasībām;
c) **Līgumu, regulu un lēmumu pārkāpumi**: Komisija uzskata, ka dalībvalsts tiesību akts neatbilst Līgumu, ES regulu un lēmumu prasībām;
d) **nepareiza/neveiksmīga piemērošana:** ES tiesību akti nav piemēroti pareizi vai valsts iestādes tos nav piemērojušas vispār.

Komisija pārkāpumus var atklāt, veicot izmeklēšanu, saņemot no sabiedrības pārstāvjiem, uzņēmumiem, NVO vai citām organizācijām sūdzības vai lūgumrakstus vai citā veidā. Komisija aktīvi informē sūdzības iesniedzējus par pieņemtajiem lēmumiem visos procedūras posmos[121].

Pārkāpuma procedūra atbilstīgi LESD 258. pantam tiek iedalīta divos posmos: **pirmstiesvedības posmā** un **tiesvedības posmā**.

Pirmstiesvedības posmā Komisija vispirms nosūta dalībvalstij **oficiāla paziņojuma vēstuli**, pieprasot noteiktā termiņā sniegt skaidrojumu. Ja dalībvalsts atbilde nav apmierinoša vai tā neatbild vispār, Komisija nosūta **argumentētu atzinumu**, lūdzot dalībvalstij noteiktajā termiņā nodrošināt atbilstību.

Ja dalībvalsts neizpilda argumentētā atzinuma prasības, Komisija sāk **tiesvedības posmu**, ierosinot lietu Tiesā saskaņā ar LESD 258. pantu.

Ierosinot lietu Tiesā pret dalībvalsti par to, ka tā nav izpildījusi savu pienākumu paziņot par pasākumiem, ar kuriem transponē direktīvu, kas pieņemta saskaņā ar likumdošanas procedūru, Komisija var piemērot finansiālas sankcijas saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu.

Tiesa var piekrist Komisijai un lemt, ka dalībvalsts nav izpildījusi savus pienākumus saskaņā ar ES tiesību aktiem. Ja Tiesa tā dara, bet dalībvalsts joprojām neveic vajadzīgos pasākumus, Komisija var turpināt pārkāpuma procedūru saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu. Tas nozīmē vēlreiz ierosināt Tiesā lietu pret dalībvalsti pēc oficiāla paziņojuma vēstules nosūtīšanas saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu. Šādos gadījumos Komisija var ierosināt un Tiesa var piespriest finansiālas sankcijas, proti, sodanaudu un/vai kavējuma naudu par dienu vai citu konkrētu periodu.

Komisija regulāri publicē informāciju par pārkāpumu procedūrās pieņemtajiem lēmumiem portālā "Europa"[122].

Saskaņā ar LESD 267. pantu pēc valstu tiesu lūguma Tiesa var izdot arī prejudiciālus nolēmumus, kuros tiek skatīti jautājumi par valsts tiesību aktu atbilstību ES tiesību aktiem. Lai arī prejudiciālie nolēmumi atšķiras no pārkāpumu spriedumiem, tie Komisijai dod papildu iespēju nodrošināt, ka no valstu tiesību aktiem vai to piemērošanas izrietoši ES tiesību aktu pārkāpumi tiek novērsti. Komisija sistemātiski pārrauga prejudiciālos nolēmumus, kuros Tiesa konstatē valsts tiesību aktu neatbilstības.

---

121 Pielikums paziņojumam "ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu", C(2016) 8600, OV C 18, 2017. gada 19. janvāris.

122 Komisijas lēmumi par pārkāpumiem.

IV. Pirms pārkāpuma procedūras sākšanas

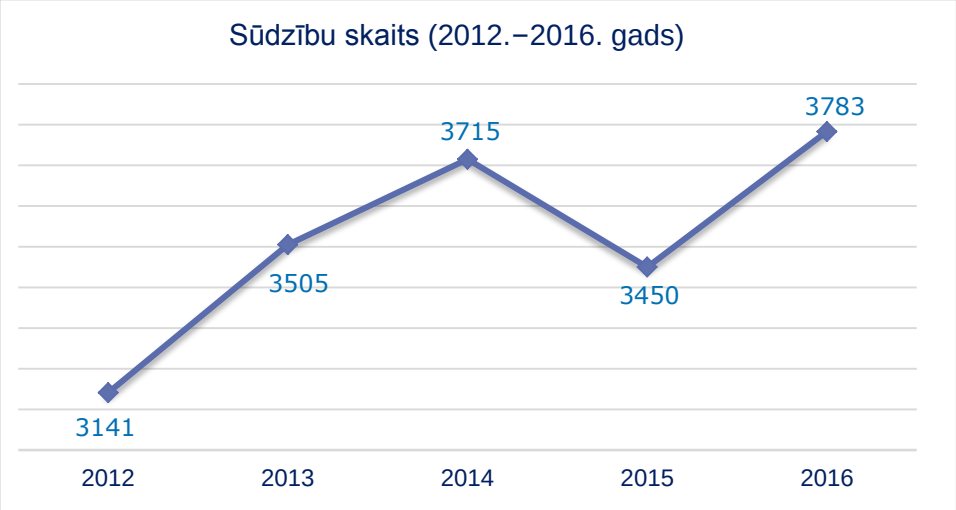
1. Problēmu konstatēšana

1.1. Lietas pēc savas iniciatīvas

Pārbaudot ES tiesību aktu īstenošanu, Komisija ierosina lietas pēc savas iniciatīvas. Komisija 2016. gadā, izmantojot "EU Pilot" mehānismu ("EU Pilot" skaidrots turpmāk 2. punktā), sāka 520 šādas izmeklēšanas (salīdzinājumam — 2015. gadā tika sāktas 578 izmeklēšanas).

1.2. Sūdzības un lūgumraksti

Jauno sūdzību skaits 2016. gadā ir vislielākais kopš 2011. gada. Pirmo reizi kopš 2011. gada šis skaits bija samazinājies 2015. gadā (aptuveni par 9 % salīdzinājumā ar 2014. gadu).

Nākamajā diagrammā sniegta papildu pamatinformācija par sūdzībām, kas saņemtas no sabiedrības pārstāvjiem[123]:

Gada beigās vēl neizskatītās sabiedrības pārstāvju sūdzības

3098	>	2015. gada beigās vēl neizskatītās sūdzības
3783	>	2016. gadā reģistrētās jaunās sūdzības
3458	>	2016. gadā izskatītās sūdzības
= 3423	>	2016. gada beigās vēl neizskatītās sūdzības

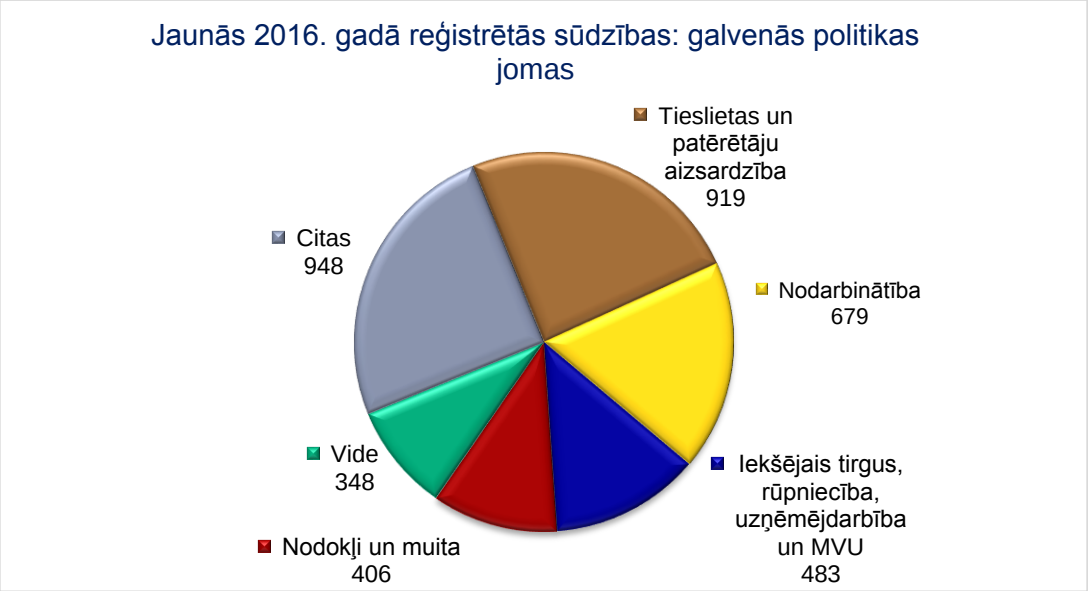
Komisija 2016. gadā reģistrēja 3783 jaunas sūdzības. Visvairāk sūdzību tika reģistrēts par trim dalībvalstīm — Itāliju, Spāniju un Franciju:

- **Itālija:** 753 sūdzības, lielākā daļa no tām saistītas ar nodarbinātību, sociālajām lietām un iekļautību (322 sūdzības), iekšējo tirgu, rūpniecību, uzņēmējdarbību un MVU (129 sūdzības), kā arī vidi (76 sūdzības);
- **Spānija:** 424 sūdzības, jo īpaši saistībā ar tieslietām un patērētāju aizsardzību (149 sūdzības), nodarbinātību, sociālajām lietām un iekļautību (57 sūdzības), kā arī nodokļiem un muitas savienību (44 sūdzības); un

[123] 2016. gada beigās vēl neizskatīto sūdzību skaits (d) tiek aprēķināts, saskaitot 2015. gada beigās vēl neizskatīto sūdzību lietu skaitu (a) un 2016. gadā ierosināto jauno sūdzību lietu skaitu (b) un pēc tam atņemot 2016. gadā izskatīto sūdzību skaitu (c) (a+b-c=d).

- **Francija:** 325 sūdzības, galvenokārt saistītas ar mobilitāti un transportu (79 sūdzības), nodarbinātību, sociālajām lietām un iekļautību (60 sūdzības), tieslietām un patērētāju aizsardzību (58 sūdzības).

Nākamajā diagrammā redzamas piecas politikas jomas, kurās ir vislielākais jaunu sūdzību skaits. Kopā tās atbilst 75 % no visām sūdzībām, kas iesniegtas pret visām dalībvalstīm 2016. gadā.

Komisija 2016. gadā izskatīja 3458 sūdzības. Novērtējusi sūdzības, Komisija var sākt izmeklēšanu, izmantojot "EU Pilot" mehānismu, lai noskaidrotu, vai ir pārkāpti ES tiesību akti. Attiecībā uz daudzām sūdzībām 2016. gadā izmeklēšanas netika sāktas šādu iemeslu dēļ: ES tiesību akti nebija pārkāpti (2253), Komisijai nebija pilnvaru rīkoties (86) vai sarakste nebija uzskatāma par sūdzību (667). Komisija neturpināja 20 lietas, jo sūdzības iesniedzēji atsauca savu sūdzību. Tādēļ šo 3026 sūdzību izskatīšana ir izbeigta.

Sūdzības, kuru dēļ tika sāktas izmeklēšanas, izmantojot "EU Pilot" mehānismu, visbiežāk bija saistītas ar nodokļiem un muitu (platformā "EU Pilot" tika sāktas 68 lietas), iekšējo tirgu, rūpniecību, uzņēmējdarbību un MVU (sāktas 48 lietas), kā arī tieslietām un patērētāju aizsardzību (sāktas 26 lietas).

Šīs sūdzības galvenokārt attiecās uz Spāniju, Franciju un Itāliju:

- **Spānija:** 34 jaunas "EU Pilot" lietas, vairākums no tām saistībā ar sūdzībām par nodokļiem un muitu (7), nodarbinātību (6), iekšējo tirgu, rūpniecību, uzņēmējdarbību un MVU (5), kā arī mobilitāti un transportu (4);

- **Francija:** 33 jaunas "EU Pilot" lietas, jo īpaši saistībā ar sūdzībām par nodokļiem un muitu (6), nodarbinātību (4), iekšējo tirgu, rūpniecību, uzņēmējdarbību un MVU (4), kā arī tieslietām un patērētāju aizsardzību (4);

- **Itālija:** 23 jaunas "EU Pilot" lietas, vairākums no tām saistībā ar sūdzībām par nodokļiem un muitu (7); iekšējo tirgu, rūpniecību, uzņēmējdarbību un MVU (6), kā arī nodarbinātību (5).

Izmantojot lūgumrakstus un jautājumus, Eiropas Parlaments 2016. gadā brīdināja Komisiju par nepilnībām tajā veidā, kā atsevišķas dalībvalstis īsteno un piemēro konkrētus ES tiesību aktus. Tie attiecas uz šādām jomām:

- **vide.** Komisija attiecībā uz vienu dalībvalsti izdeva argumentētu atzinumu par to, ka tika neatbilstīgi transponēta Direktīva par vides informācijas pieejamību sabiedrībai[124]. Citā lietā par atkritumu apsaimniekošanu Komisija ar attiecīgajām dalībvalstīm sāka divpusējo dialogu;

- **tieslietas un patērētāju aizsardzība.** Komisija sāka divpusējo dialogu ar dalībvalsti par pēclaulības uzvārdu atzīšanu;

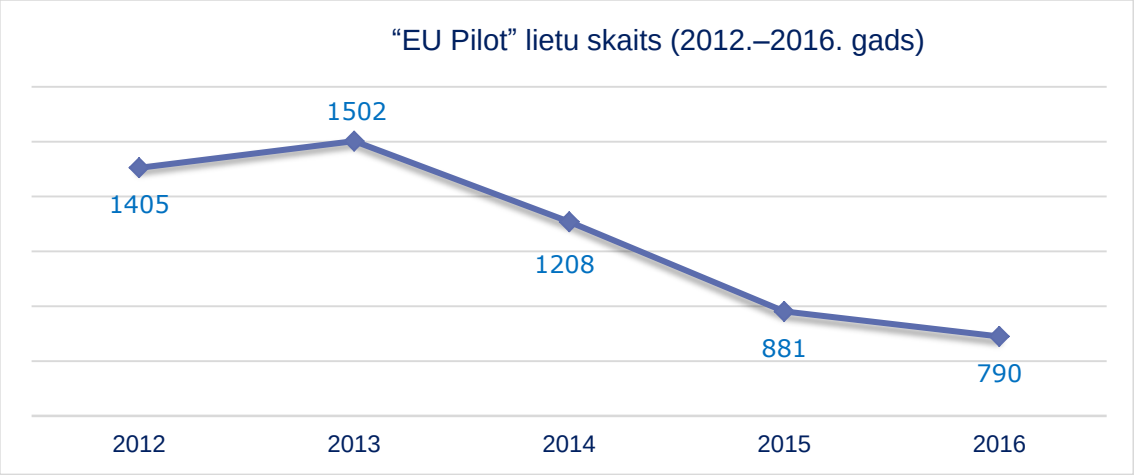
- **nodokļi.** Komisija tiešo nodokļu jomā izskatīja lūgumrakstu par nekustamā īpašuma nodokļiem. Tā sāka divpusējas pārrunas ar attiecīgo dalībvalsti par ES pensionāru iespējamo diskrimināciju. Muitas jomā Komisija sāka divpusējas pārrunas ar vairākām dalībvalstīm par nodokļa atbrīvojumu tiem produktiem, kas paredzēti personām ar invaliditāti;

- **iekšējais tirgus.** Komisija sāka divpusējas pārrunas ar dalībvalsti lietā par publiskā iepirkuma noteikumu ievērošanu.

2. “EU Pilot”

Lai attiecīgos gadījumos ātri un laicīgi novērstu iespējamos ES tiesību aktu pārkāpumus, tika izveidots Komisijas un dalībvalstu dialogs “EU Pilot”. Tomēr būtu jāizvairās no tā, ka ar “EU Pilot” izmantošanu tiek paildzināta pārkāpumu izskatīšanas procedūra, kas pati par sevi ir viens no veidiem, kā sākt problēmu risināšanas dialogu ar dalībvalsti. Saskaņā ar paziņojumu “ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu”[125] Komisija turpmāk sāks pārkāpumu procedūras, neizmantojot “EU Pilot” mehānismu, ja vien attiecīgā lietā “EU Pilot” izmantošana netiks uzskatīta par lietderīgu.

Jauno “EU Pilot” lietu skaits 2016. gadā sasniedza zemāko līmeni kopš 2011. gada (sk. nākamo diagrammu).

[124] Direktīva 2003/4/EK.
[125] C(2016) 8600, OV C 18, 2017. gada 19. janvāris.

Nākamajā diagrammā norādīti galvenie "EU Pilot" rādītāji 2016. gadā:[126]

Gada beigās vēl neizskatītās "EU Pilot" lietas

1260 > 2015. gada beigās vēl neizskatītās "EU Pilot" lietas

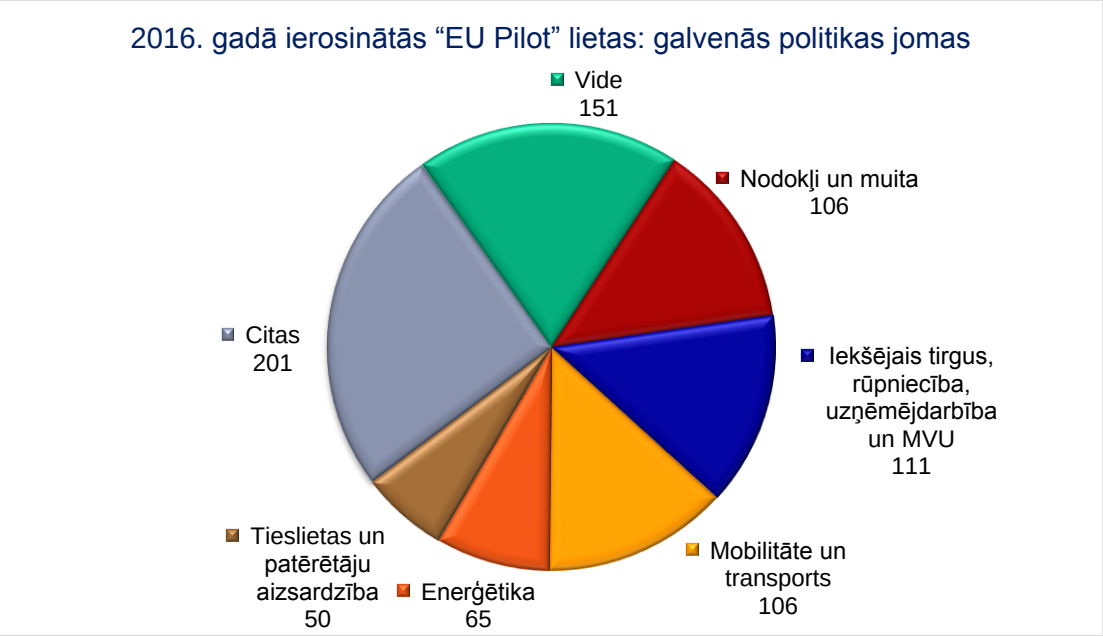
790 > 2016. gadā reģistrētās jaunās "EU Pilot" lietas

875 > 2016. gadā izskatītās "EU Pilot" lietas

= 1175 > 2016. gada beigās vēl neizskatītās "EU Pilot" lietas

2016. gadā tika ierosinātas 790 jaunas "EU Pilot" lietas. Šis skaits ietver 270 lietas, kuru pamatā ir sūdzības un apsekojumi, un 520 lietas, kuras Komisija ierosināja pēc savas iniciatīvas.

Nākamajā sektoru diagrammā norādītas tās politikas jomas, kurās 2016. gadā ierosināja visvairāk jauno "EU Pilot" lietu.

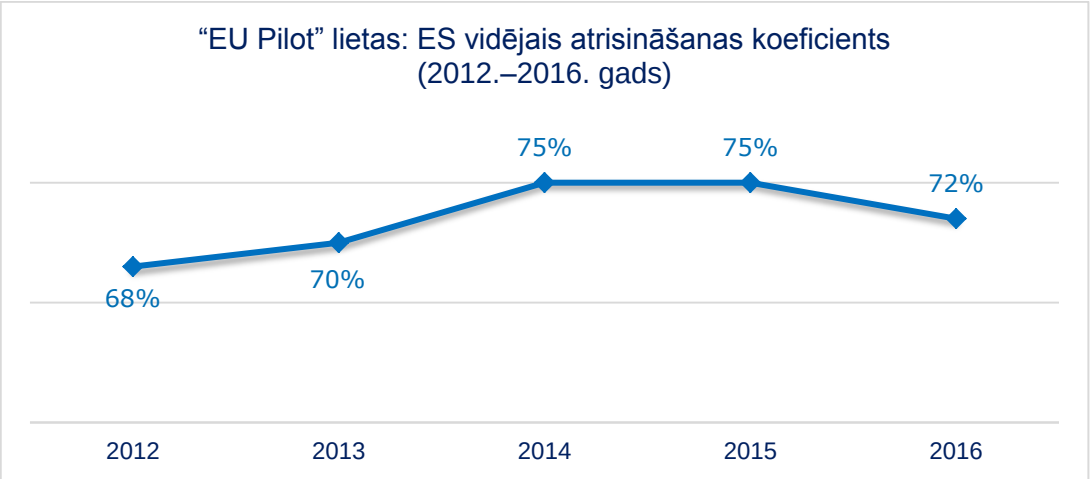

Komisija 2016. gadā izskatīja 875 "EU Pilot" lietas. Tā izbeidza 630 lietas, jo attiecīgo dalībvalstu atbildes bija apmierinošas. Tādējādi atrisināšanas koeficients ir **72 %**, un tas ir mazāk nekā 2015. un 2014. gadā.

Kopumā **245 "EU Pilot" lietas** tika izbeigtas, jo Komisija noraidīja dalībvalstu sniegtās atbildes. No tām 233 lietās tika sāktas oficiālas pārkāpuma procedūras (2015. gadā bija 201 šāda lieta). Savukārt 65 no šīm procedūrām pamatojās uz sūdzībām un apsekojumiem, bet pārējās 168 procedūras Komisija sāka pēc savas iniciatīvas.

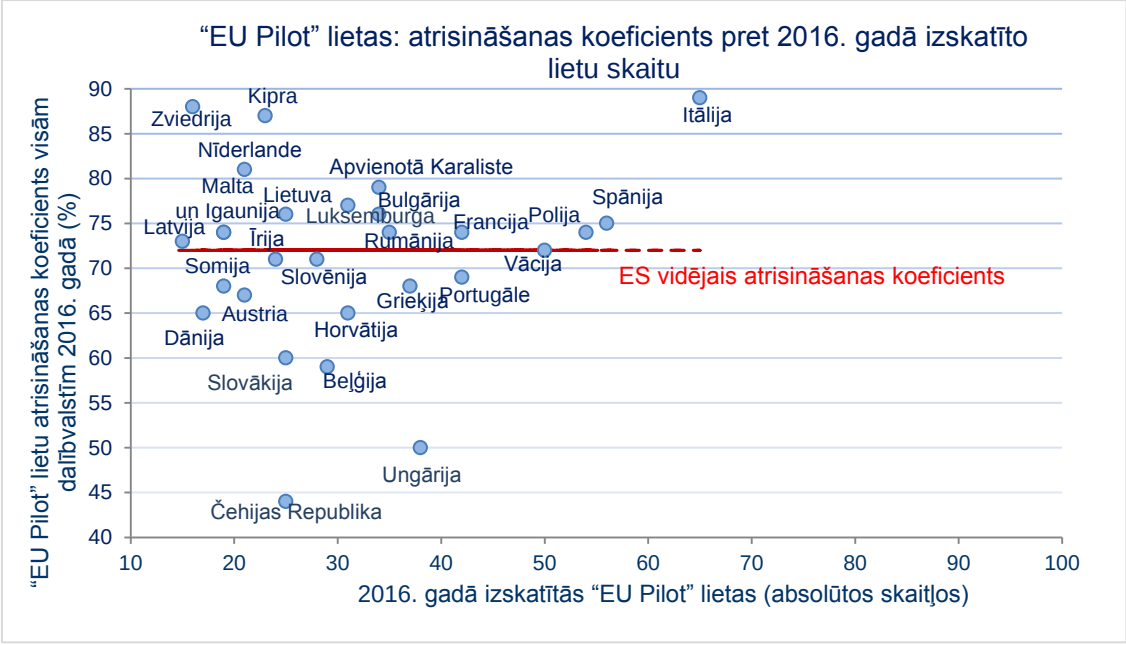
Vairākums "EU Pilot" lietu, saistībā ar kurām tika sākta oficiāla pārkāpuma procedūra, attiecās uz šādām politikas jomām: vide (53 lietas), iekšējais tirgus, rūpniecība, uzņēmējdarbība un MVU (38), enerģētika (29), kā arī nodokļi un muita (25). Visvairāk "EU Pilot" lietu, saistībā ar kurām tika ierosinātas pārkāpumu procedūras, bija Ungārijai un Vācijai (attiecīgi 18 un 14 lietas katrai), kā arī Spānijai un Polijai (13 lietas katrai).

126 2016. gada beigās vēl neizskatīto "EU Pilot" lietu skaits (d) tiek aprēķināts, saskaitot 2015. gada beigās vēl neizskatīto lietu skaitu (a) un 2016. gadā ierosināto jauno lietu skaitu (b) un pēc tam atņemot 2016. gadā izskatīto lietu skaitu (c) (a+b-c=d).

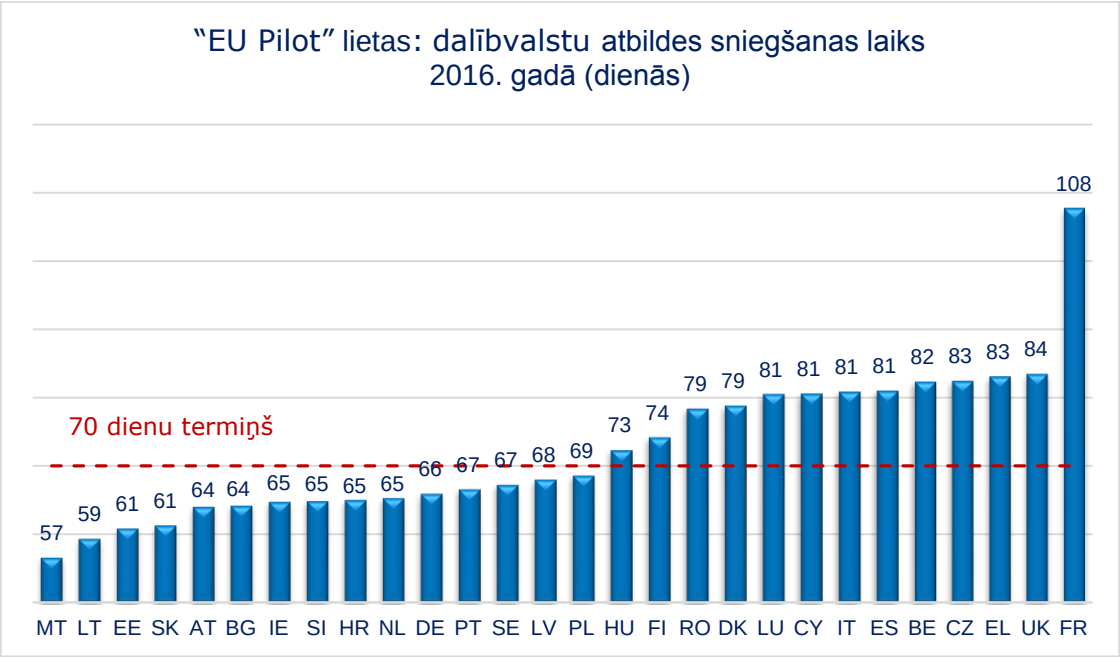

2016. gada beigās vēl nebija izskatītas 1175 "EU Pilot" lietas. Galvenās iesaistītās dalībvalstis bija Itālija (98), Spānija (75) un Francija (73). Vide joprojām bija visvairāk skartā politikas joma (295 neizskatītas lietas), kam sekoja tieslietas (161) un iekšējais tirgus, rūpniecība, uzņēmējdarbība un MVU (143).

Nākamajā diagrammā norādīts "EU Pilot" lietu atrisināšanas koeficients. Tas ir to lietu īpatsvars, kuras Komisija izskatīja 2016. gadā un varēja izbeigt, neierosinot pārkāpuma lietu.

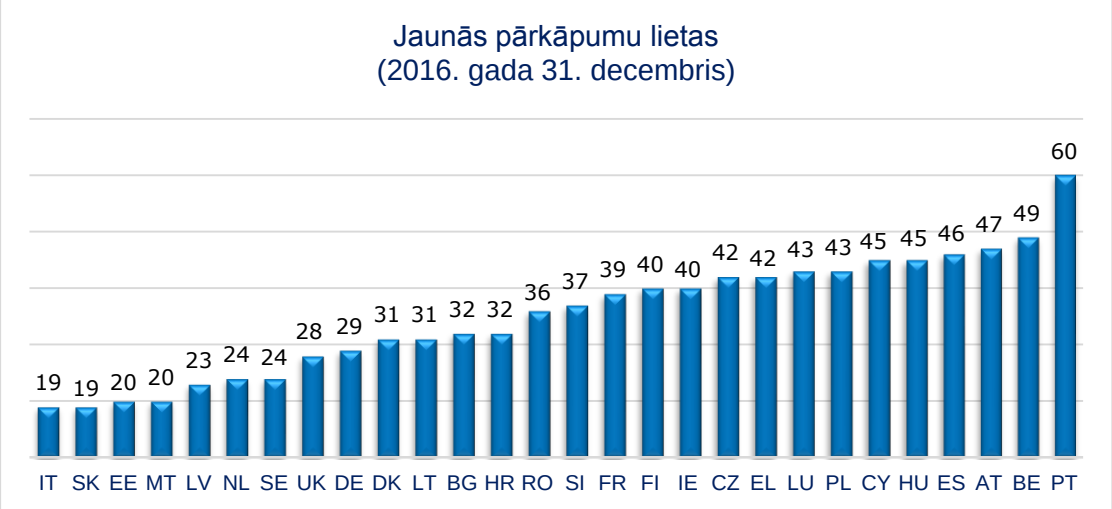
Dalībvalstīm parasti ir desmit nedēļas (70 dienas), lai atbildētu uz Komisijas informācijas pieprasījumiem par "EU Pilot" lietām. Nākamajā diagrammā redzams, cik ilgs laiks katrai dalībvalstij 2016. gadā vidēji bija nepieciešams atbildes sniegšanai uz Komisijas pieprasījumiem. Ja atbilde nav skaidra vai nav apmierinoša, Komisija var lūgt papildu skaidrojumu vai sākt oficiālo pārkāpumu procedūru.

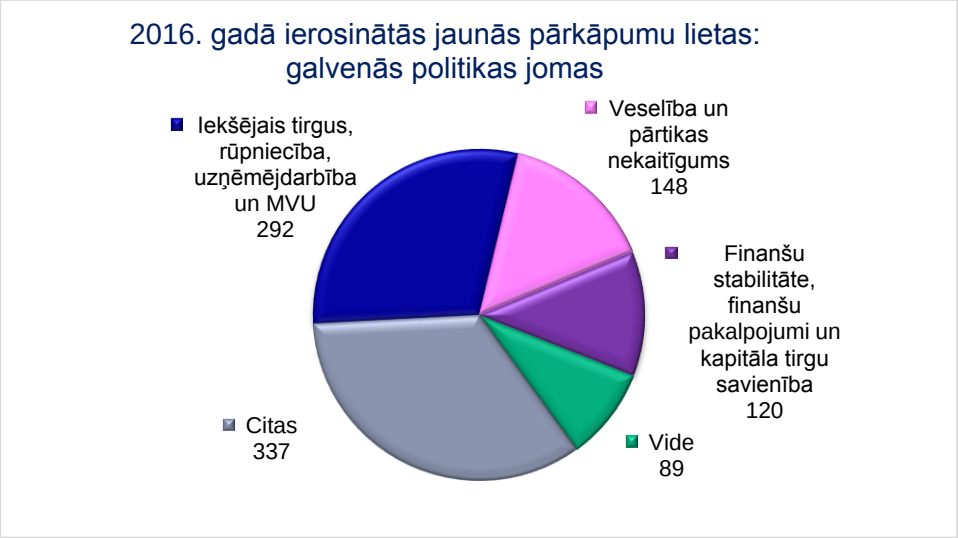
V. Pārkāpumu procedūru posmi

1. Pirmstiesvedības posms

Komisija 2016. gadā sāka **986** jaunas procedūras, nosūtot oficiāla paziņojuma vēstuli. Nākamajā diagrammā norādīts to iedalījums pēc dalībvalstīm.

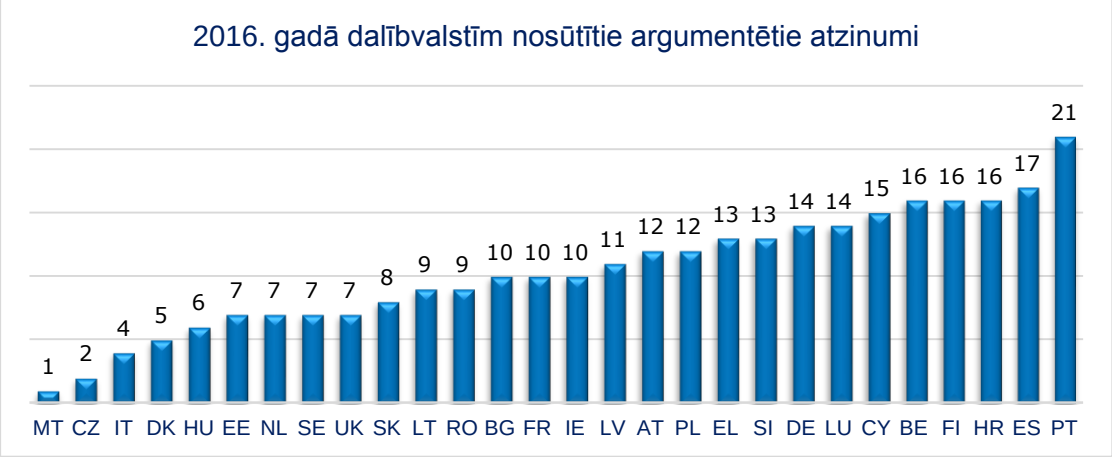

Nākamajā diagrammā norādītas galvenās politikas jomas, kurās tika sāktas jaunas procedūras.

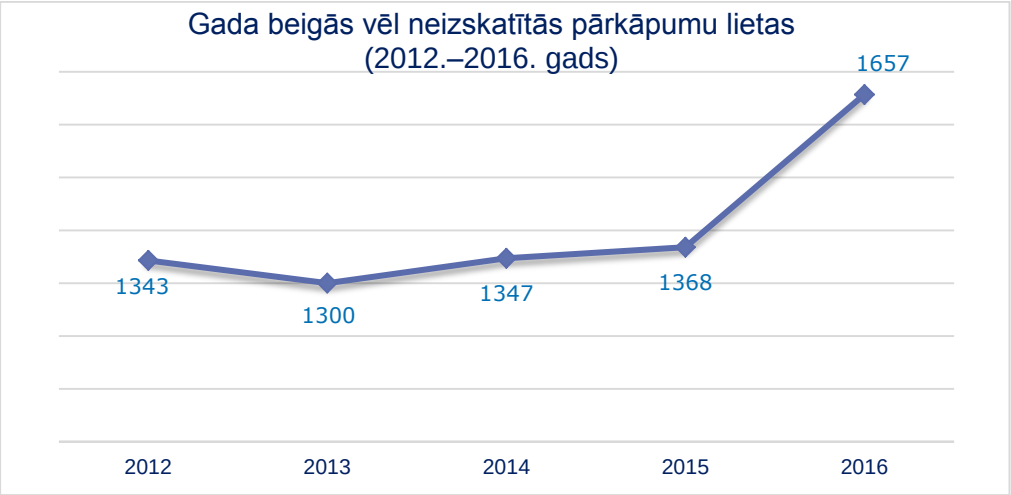

Komisija 2016. gadā ir nosūtījusi dalībvalstīm arī 292 argumentētus atzinumus. Galvenās politikas jomas bija iekšējais tirgus (92), mobilitāte un transports (42), finanšu pakalpojumi (37) un vide (33).

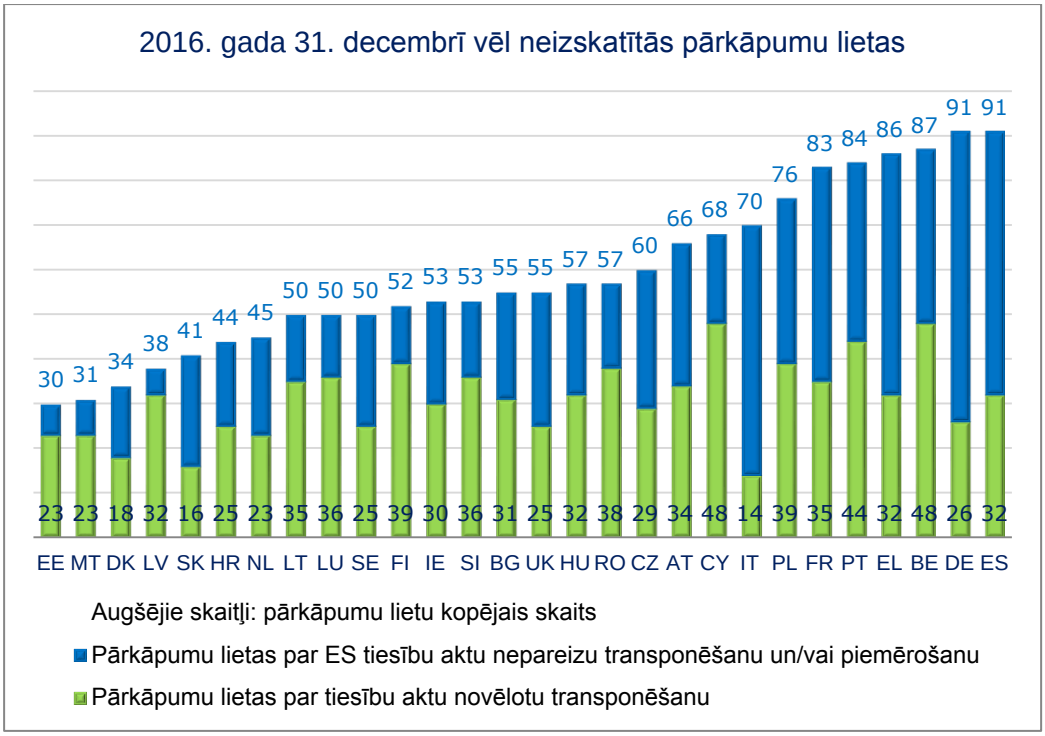
Nākamajā diagrammā norādīts to iedalījums pēc dalībvalstīm.

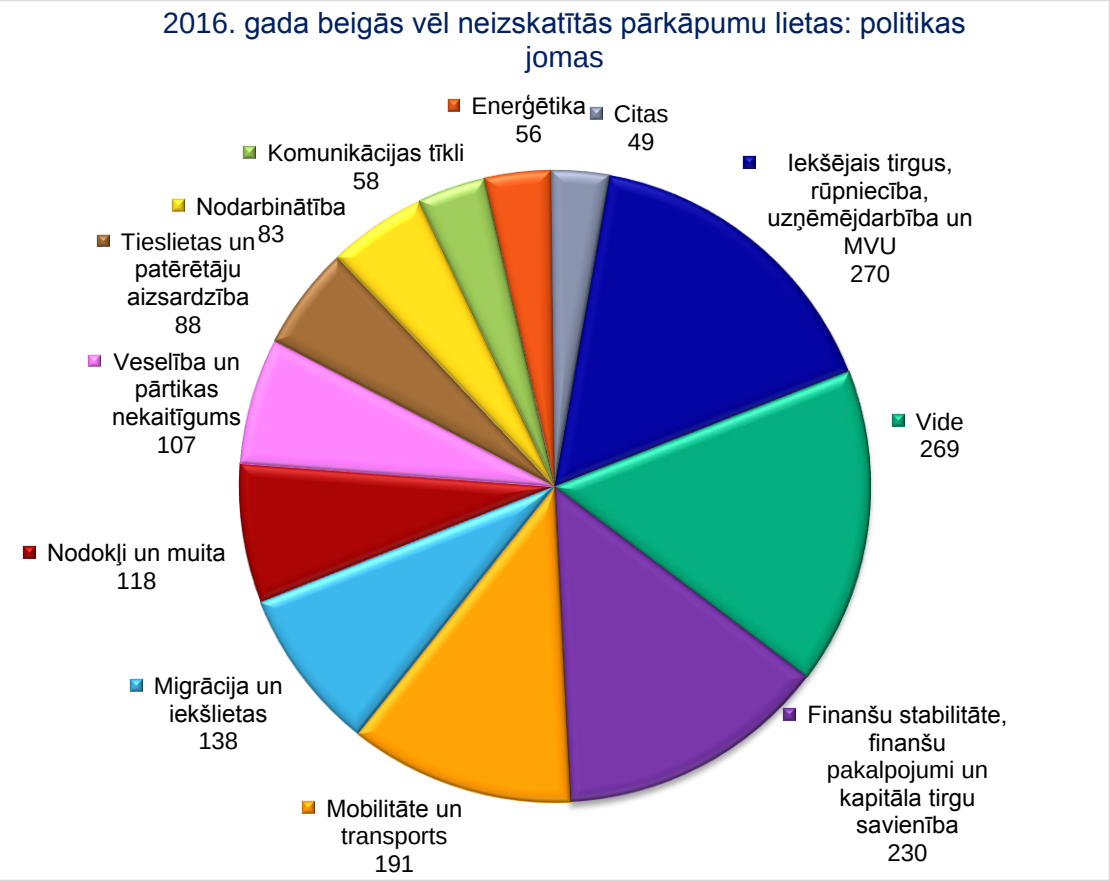
2016. gada beigās vēl nebija izskatītas **1657** pārkāpumu lietas. Kā norādīts nākamajā diagrammā, tas ir būtisks pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, kā arī tas ir vairāk nekā visos iepriekšējos gados.

Nākamajā diagrammā iedalījumā pēc dalībvalstīm norādīts 2016. gada beigās vēl neizskatīto pārkāpuma lietu skaits.

Nākamajā diagrammā norādīts 2016. gada beigās vēl neizskatīto pārkāpuma lietu iedalījums pēc politikas jomām.

Pat pēc tam, kad Komisija ir sākusi pārkāpuma procedūru, tā turpina dialogu ar dalībvalsti, lai panāktu tiesību aktu atbilstību. Statistika liecina, ka dalībvalstis ļoti aktīvi cenšas novērst pārkāpumus pirms Tiesas nolēmuma pieņemšanas[127].

Komisija 2016. gadā izbeidza:

- 520 pārkāpumu lietas pēc oficiāla paziņojuma vēstules nosūtīšanas,
- 126 lietas pēc argumentēta atzinuma nosūtīšanas un
- 18 lietas pēc lēmuma pieņemšanas par lietas ierosināšanu Tiesā, bet pirms pieteikuma iesniegšanas. Turklāt Komisija atcēla deviņu lietu izskatīšanu Tiesā, pirms tā ir pieņēmusi nolēmumu.

2. Tiesas spriedumi saskaņā ar LESD 258. pantu un 260. panta 2. punktu

Tiesa 2016. gadā saskaņā ar LESD 258. pantu pasludināja 28 spriedumus, no kuriem 23 spriedumi bija par labu Komisijai. Lielāko daļu spriedumu Tiesa pasludināja pret:

- Portugāli (četrus spriedumus, visus par labu Komisijai),
- Grieķiju (trīs spriedumus, visus par labu Komisijai),
- Spāniju (trīs spriedumus, visus par labu Komisijai),
- Apvienoto Karalisti (divus spriedumus, vienu no tiem par labu Apvienotajai Karalistei),

[127] Attiecīgie skaitļi tika aprēķināti par visām pārkāpumu lietām neatkarīgi no to avota (t. i., sūdzība, Komisijas iniciatīva vai novēlota direktīvu transponēšana dalībvalstīs).

- Nīderlandi (divus spriedumus, vienu no tiem par labu Nīderlandei),
- Poliju (divus spriedumus, abus par labu Komisijai),
- Austriju (vienu spriedumu par labu Austrijai),
- Beļģiju (vienu spriedumu par labu Komisijai),
- Bulgāriju (vienu spriedumu par labu Komisijai),
- Kipru (vienu spriedumu par labu Komisijai),
- Čehijas Republiku (vienu spriedumu par labu Komisijai),
- Vāciju (vienu spriedumu par labu Komisijai),
- Franciju (vienu spriedumu par labu Komisijai),
- Ungāriju (vienu spriedumu par labu Komisijai),
- Itāliju (vienu spriedumu par labu Komisijai),
- Luksemburgu (vienu spriedumu par labu Komisijai),
- Maltu (vienu spriedumu par labu Maltai) un
- Rumāniju (vienu spriedumu par labu Komisijai).

Lielākā daļa Tiesas spriedumu, kas pasludināti 2016. gadā saskaņā ar LESD 258. pantu, attiecās uz Portugāli (4), Grieķiju (3) un Spāniju (3).

Dalībvalstis Tiesas sprieduma izpildei nepieciešamos pasākumus bieži veic bez kavēšanās. Tomēr gada beigās pēc Tiesas nolēmuma pieņemšanas vēl nebija izbeigtas 95 pārkāpumu procedūras, jo Komisija uzskatīja, ka iesaistītās dalībvalstis vēl nav izpildījušas saskaņā ar LESD 258. pantu pieņemtos spriedumus. Galvenās iesaistītās dalībvalstis bija Grieķija (14), Spānija (8), Vācija un Itālija (abām 7). Šīs lietas galvenokārt attiecās uz vidi (37), transportu un mobilitāti (13), nodokļiem un muitu (9), kā arī iekšējo tirgu (8).

No minētajām 95 lietām 3 lietas jau bija nodotas Tiesai atkārtotai izskatīšanai. Ja Tiesa piespriež finansiālas sankcijas saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu, saistību nepildītājai dalībvalstij nekavējoties jāmaksā sodanauda un kavējuma nauda par attiecīgo periodu, līdz tā pilnībā izpilda Tiesas pirmo un otro spriedumu. 2016. gadā saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu tika pasludināti divi Tiesas spriedumi. Kavējuma naudas maksājumus Tiesa piesprieda Grieķijai[128] un Portugālei[129]. 2016. gada beigās pēc Tiesas nolēmuma, kas pieņemts saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu, vēl nebija izbeigtas 10 pārkāpuma procedūras.

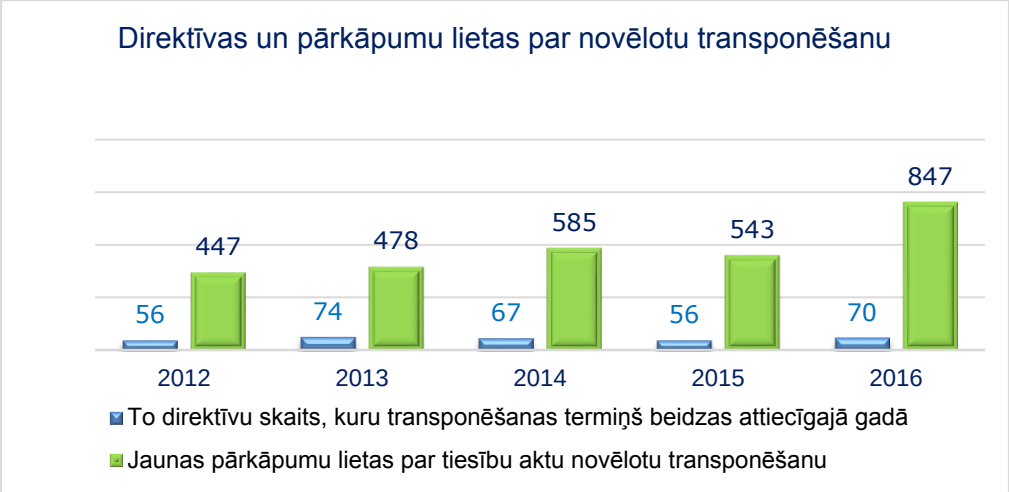
[128] Komisija/Grieķija, C-584/14 (sodanauda — EUR 10 miljoni, kavējuma nauda — EUR 30 000 par katru dienu, kad tiek veikti pasākumi, kas vajadzīgi, lai izpildītu spriedumu atbilstīgi LESD 258. pantam).

[129] Komisija/Portugāle, C-557/14 (sodanauda — EUR 3 miljoni, kavējuma nauda — EUR 8000 par katru dienu, kad tiek veikti pasākumi, kas vajadzīgi, lai izpildītu spriedumu atbilstīgi LESD 258. pantam).

VI. Direktīvu transponēšana

1. Novēlota transponēšana

Novēlotas transponēšanas apkarošana ir Komisijas ilgtermiņa prioritāte. Tādēļ Komisija ierosina finansiālas sankcijas, vēršoties pret dalībvalsti Tiesā saskaņā ar LESD 258. pantu un 260. panta 3. punktu par to, ka tā nav laikus paziņojusi par pasākumiem, ar kuriem transponē direktīvu, kas pieņemta saskaņā ar likumdošanas procedūru (sīkāka informācija VI.2. apakšiedaļā).

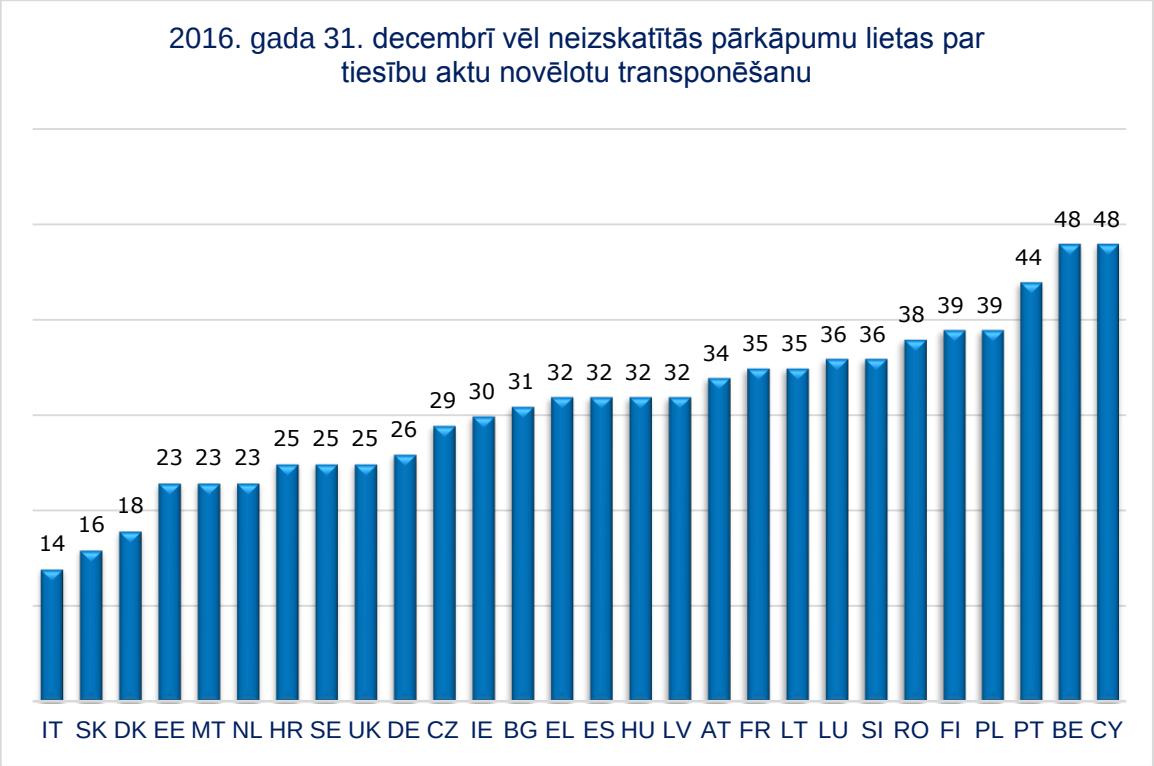
2016. gadā bija transponējamas 70 direktīvas, kas ir vairāk nekā 2015. gadā (56 direktīvas). **Jaunu novēlotas transponēšanas lietu skaits ir būtiski pieaudzis, proti,** no 543 **līdz 847**.

2016. gada beigās vēl nebija izskatītas **868 pārkāpumu lietas par tiesību aktu novēlotu transponēšanu**, proti, par 67,5 % vairāk nekā 2015. gada beigās, kad nebija izskatītas 518 šādas lietas.

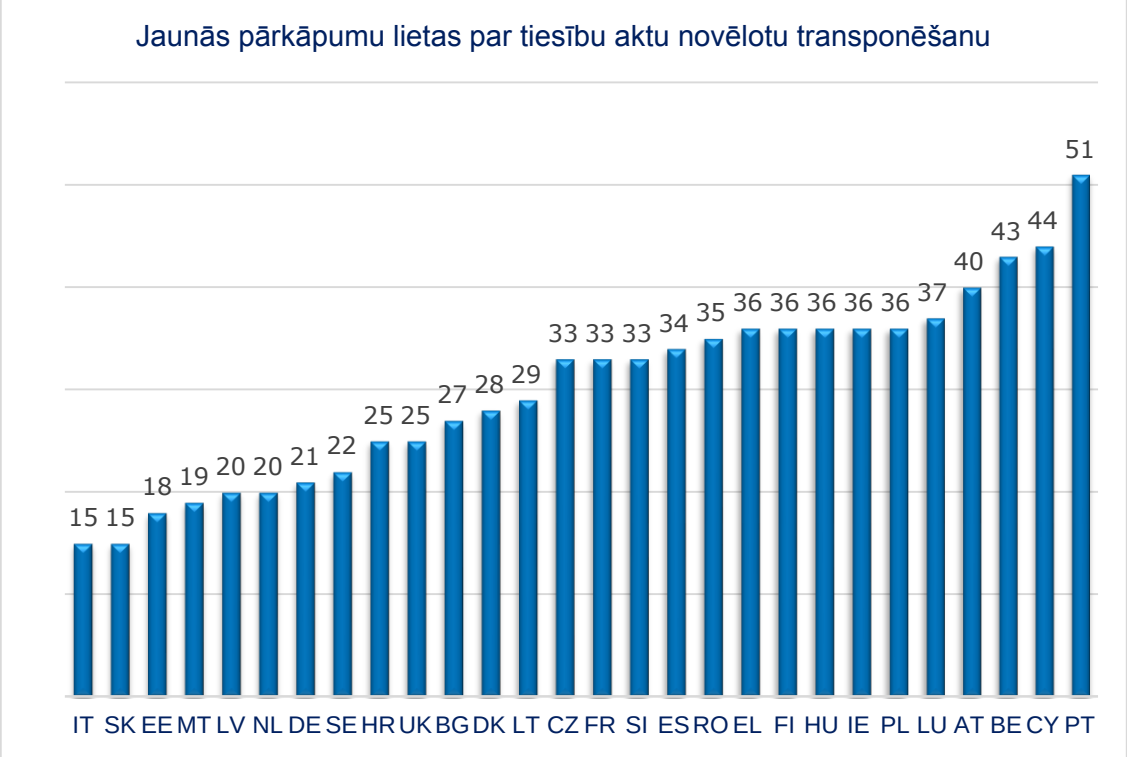
Gada beigās vēl neizskatītās pārkāpumu lietas par tiesību aktu novēlotu transponēšanu

518	>	2015. gada beigās vēl neizskatītās lietas par tiesību aktu novēlotu transponēšanu
847	>	2016. gadā reģistrētās jaunās lietas par tiesību aktu novēlotu transponēšanu
498	>	2016. gadā izbeigtās lietas par tiesību aktu novēlotu transponēšanu
= 868	>	2016. gada beigās vēl neizskatītās lietas par tiesību aktu novēlotu transponēšanu

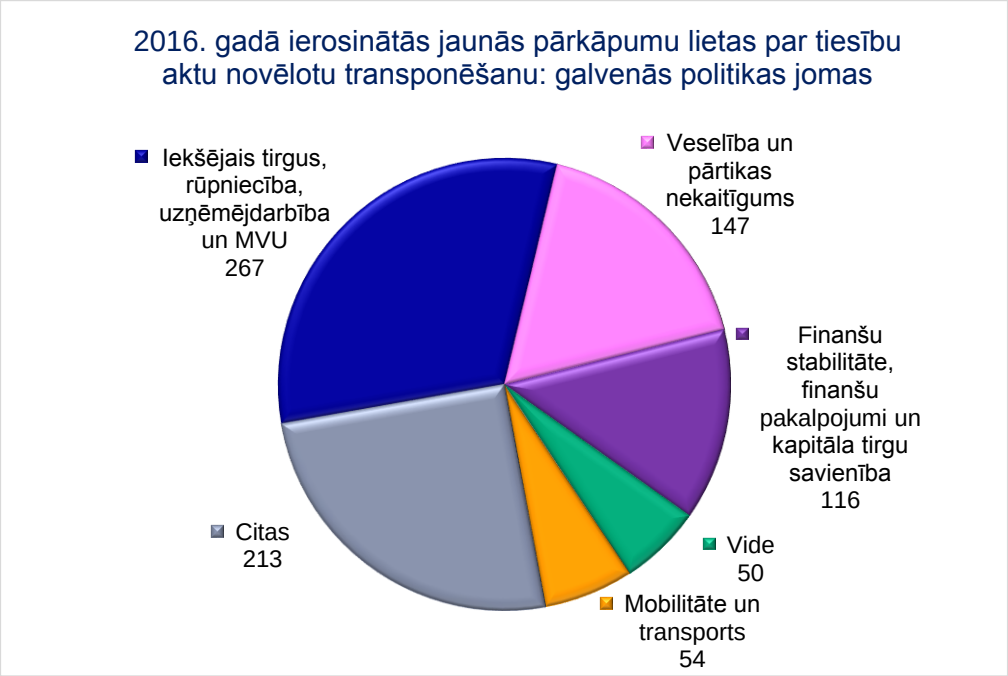
Nākamajā diagrammā iedalījumā pēc dalībvalstīm norādīts tādu novēlotas transponēšanas lietu skaits, kas neatkarīgi no to ierosināšanas gada 2016. gada beigās vēl nebija izskatītas.

Nākamajā diagrammā iedalījumā pēc dalībvalstīm norādītas 2016. gadā ierosinātās jaunās pārkāpumu lietas par tiesību aktu novēlotu transponēšanu (kopā **847**).

Nākamajā diagrammā norādītas tās politikas jomas, kurās 2016. gadā tika ierosinātas jaunās lietas.

Jaunas lietas tika ierosinātas pret 27 dalībvalstīm par to, ka tika novēloti transponēta Direktīva par pasākumiem ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēršanas izmaksu samazināšanai[130]. Turklāt 26 dalībvalstis tika iesaistītas lietās par to, ka novēloti tika transponētas direktīvas par cilvēka audiem un šūnām[131]. Kā arī Komisija sāka 23 procedūras par Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma direktīvas un attiecīgo tiesību novēlotu transponēšanu[132].

2. Vēršanās Tiesā saskaņā ar LESD 258. pantu un 260. panta 3. punktu

Saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu Komisija var ierosināt finansiālās sankcijas pat tad, kad lieta pirmoreiz tiek ierosināta izskatīšanai Tiesā atbilstīgi LESD 258. pantam par likumdošanas direktīvas pilnīgu netransponēšanu. Šā ar Lisabonas līgumu ieviestā jaunājuma nolūks ir radīt dalībvalstīm lielāku motivāciju laicīgi transponēt direktīvas. Komisija pieņem lēmumus par finansiālajām sankcijām, ko ierosina saskaņā ar politiku, kura ietverta tās paziņojumā par LESD 260. panta 3. punkta īstenošanu[133]. Paziņojumā par tiesību aktu izpildes nodrošināšanas politiku "ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu"[134] Komisija norādīja, ka attiecībā uz pārkāpumu lietām, kas ierosinātas pēc šā paziņojuma publicēšanas, tā konsekventi lūgs Tiesu piespriest gan sodanaudu, gan kavējuma naudu par attiecīgo periodu.

Komisija 2016. gadā turpināja ierosināt Tiesā pārkāpumu lietas par tiesību aktu novēlotu transponēšanu, saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu pieprasot maksāt kavējuma naudu par katru dienu. Tā 2016. gadā vērsās Tiesā pret divām dalībvalstīm — Luksemburgu (divas lietas)[135] un Rumāniju (viena lieta)[136]. Citās četrās lietās Komisija pieņēma lēmumu vērsties

130 Direktīva 2014/61/ES.
131 Direktīvas 2015/565/ES un 2015/566/ES.
132 Direktīva 2014/26/ES.
133 OV C 12, 15.1.2011., 1.–5. lpp.
134 C(2016) 8600, OV C 18, 2017. gada 19. janvāris.
135 Komisija/Luksemburga, C-489/16. Komisija vērsās Tiesā pret Luksemburgu, kas nepilnīgi īstenoja Vienotas Eiropas dzelzceļa telpas direktīvu. Tā ierosināja naudas sodu EUR 8710 apmērā par katru kavējuma dienu; Komisija/Luksemburga, C-511/16. Komisija vērsās Tiesā pret Luksemburgu, kas nepilnīgi īstenoja Direktīvu 2014/27/ES, lai saskaņotu to ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu. Tā ierosināja naudas sodu EUR 8710 apmērā par katru kavējuma dienu.

Tiesā, bet dalībvalstis pirms pieteikumu nosūtīšanas Tiesai bija veikušas transponēšanas pasākumus, tādējādi izvairoties no tiesvedības. Šīs lietas attiecās uz to, ka tika novēloti transponēta Direktīva, ar ko izveido vienotu Eiropas dzelzceļa telpu[137] (Grieķija), Direktīva par banku atveseļošanu un noregulējumu[138] (Rumānija un Čehija) un Direktīva par pārmērīgu paļaušanos uz kredītreitingiem[139] (Luksemburga).

Dalībvalstis 2016. gadā pastiprināja centienus pabeigt tiesību aktu transponēšanu pirms Tiesas spriedumu pasludināšanas. Tomēr netika izbeigtas piecas lietas — attiecīgi viena lieta pret Beļģiju, Nīderlandi, Poliju, Rumāniju un Zviedriju —, kurās tika ierosināts naudas sods par katru kavējuma dienu.

---

136 Komisija/Rumānija, C–62/156. Komisija vērsās Tiesā pret Rumāniju, kas nepilnīgi īstenoja Direktīvu par sēra saturu flotes degvielā. Tā ierosināja naudas sodu EUR 38 042,60 apmērā par katru kavējuma dienu. Tā kā Rumānija pēc tam pieņēma vajadzīgos tiesību aktus, Komisija atcēla šīs lietas izskatīšanu Tiesā.

137 Direktīva 2012/34/ES.

138 Direktīva 2014/59/ES.

139 Direktīva 2013/14/ES.

VII. Secinājumi

Nopietnas bažas joprojām rada pārkāpumu procedūru lielais skaits, kas 2016. gadā sasniedza augstāko rādītāju piecos gados. Galu galā laicīgas un pareizas ES tiesību aktu transponēšanas nenodrošināšana liedz iedzīvotājiem un uzņēmumiem izmantot ES tiesību aktos paredzētās priekšrocības. Tāpēc Komisija pievērš lielu uzmanību tam, lai tiktu nodrošināta efektīva ES tiesību aktu piemērošana.

Pienākums piemērot, ieviest un īstenot ES tiesību aktus attiecas gan uz ES, gan dalībvalstīm. Komisija turpinās sniegt dalībvalstīm atbalstu un palīdzību, kas tām vajadzīgs tiesību aktu ieviešanas posmā. Saskaņā ar paziņojumu "ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu" Komisija pievērsīs uzmanību tām problēmām, kuras var mainīt ar izpildes pasākumiem. Vienlaikus tā pastiprinās savu reakciju tajos gadījumos, kad pārkāpumu procedūrās tiks izskatīti ES tiesību aktu pārkāpumi. Lai ātrāk nodrošinātu tiesību aktu atbilstību un varētu īstenot politikas prioritātes, Komisija turpmāk sāks pārkāpumu procedūras, neizmantojot "EU Pilot" mehānismu, ja vien attiecīgā lietā "EU Pilot" izmantošana netiks uzskatīta par lietderīgu. Komisija saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu ir arī pastiprinājusi sankciju režīmu tiem gadījumiem, kad dalībvalstis laikus nepaziņo par pasākumiem, ar kuriem transponē direktīvu, kas pieņemta saskaņā ar likumdošanas procedūru.

Šī stratēģiskākā pieeja izpildes nodrošināšanai apvienojumā ar laicīgu un efektīvu Komisijas rīcību ir paredzēta, lai uzlabotu ES tiesību aktu piemērošanu visu pušu labā.

METODIKA UN SKAIDROJUMI

I. Gada ziņojums

1. Problēmu konstatēšana

Pirmā diagramma. Sūdzību skaits (2012.–2016. gads)

Šajā diagrammā norādīts to sūdzību kopējais skaits, kuras Komisija reģistrēja 2012.–2016. gadā.

Otrā diagramma. Gada beigās vēl neizskatītās sabiedrības pārstāvju sūdzības

Tās sākumā norādīts vēl neizskatīto sūdzību skaits (pirmā aile), kas pārnestas no 2015. gada. Otrajā ailē norādīts 2016. gadā reģistrēto jauno sūdzību skaits. Trešajā ailē norādīts to sūdzību skaits, par kurām Komisija 2016. gadā pieņēma lēmumu. Ceturtajā ailē norādīts to sūdzību skaits, kas 2016. gada beigās vēl nav izskatītas (aprēķināts, saskaitot pirmo un otro rādītāju un atņemot trešo).

Trešā diagramma. 2016. gadā reģistrētās jaunās sūdzības: galvenās politikas jomas[140]

Šajā diagrammā norādītas galvenās politikas jomas, kurās 2016. gadā tika reģistrētas jaunas sūdzības.

2. "EU Pilot"

Pirmā diagramma. "EU Pilot" lietu skaits (2012.–2016. gads)

Šajā diagrammā norādīts to "EU Pilot" lietu kopējais skaits, kuras Komisija ierosināja 2012.–2016. gadā.

Otrā diagramma. Gada beigās vēl neizskatītās "EU Pilot" lietas

Tās sākumā norādīts vēl neizskatīto "EU Pilot" lietu skaits (pirmā aile), kas pārnestas no 2015. gada. Otrajā ailē norādīts 2016. gadā ierosināto jauno "EU Pilot" lietu skaits. Trešajā ailē norādīts to lietu skaits, par kurām Komisija 2016. gadā pieņēma lēmumu. Ceturtajā ailē norādīts to "EU Pilot" lietu skaits, kas 2016. gada beigās vēl nav izskatītas (aprēķināts, saskaitot pirmo un otro rādītāju un atņemot trešo).

Trešā diagramma. 2016. gadā ierosinātās "EU Pilot" lietas: galvenās politikas jomas

Šajā diagrammā norādītas tās politikas jomas, kurās 2016. gadā tika ierosinātas jaunās "EU Pilot" lietas.

Ceturtā diagramma. "EU Pilot" lietas: ES vidējais atrisināšanas koeficients (2012.–2016. gads)

Šajā diagrammā norādīts to "EU Pilot" lietu kopējais skaits, kuras Komisija izbeidza pēdējo četru gadu laikā, neierosinot pārkāpuma lietu.

Piektā diagramma. "EU Pilot" lietas: atrisināšanas koeficients pret 2016. gadā izskatīto lietu skaitu

---

[140] Dati par politikas jomām, kas minēti galvenajā ziņojumā un iedaļās par dalībvalstīm, pamatojas uz Eiropas Komisijas centrālajā pārkāpumu datubāzē pieejamo informāciju. Ir minētas šādas politikas jomas: lauksaimniecība un lauku attīstība, budžets, klimata politika, komunikācijas tīkli, saturs un tehnoloģijas, konkurence, izglītība un kultūra, ekonomika un finanšu lietas, finanšu stabilitāte un kapitāla tirgu savienība, kaimiņattiecību politika un paplašināšanās sarunas, nodarbinātība, enerģētika, vide, migrācija un iekšlietas, tieslietas un patērētāju aizsardzība, jūrlietas un zivsaimniecība, iekšējais tirgus, rūpniecība, uzņēmējdarbība un MVU, mobilitāte un transports, reģionālā politika, veselība un pārtikas nekaitīgums, nodokļi un muita, tirdzniecība.

Šajā diagrammā norādīts "EU Pilot" lietu atrisināšanas koeficients. t. i., to lietu īpatsvars, kuras Komisija izskatīja 2016. gadā un varēja izbeigt, neierosinot pārkāpuma lietu.

Sestā diagramma. "EU Pilot" lietas: dalībvalstu atbildes sniegšanas laiks 2016. gadā (dienās)

Šajā diagrammā norādīts katras dalībvalsts vidējais atbildes sniegšanas laiks "EU Pilot" lietās 2016. gadā.

3. Pārkāpumu procedūras

Pirmā diagramma. Jaunās pārkāpumu lietas (2016. gada 31. decembris)

Šajā diagrammā iedalījumā pēc dalībvalstīm norādīts 2016. gadā ierosināto jauno pārkāpumu lietu skaits.

Otrā diagramma. 2016. gadā ierosinātās jaunās pārkāpumu lietas: galvenās politikas jomas

Šajā diagrammā norādītas galvenās politikas jomas, kurās 2016. gadā tika ierosinātas jaunās pārkāpumu lietas.

Trešā diagramma. 2016. gadā dalībvalstīm nosūtītie argumentētie atzinumi

Šajā diagrammā norādīts 2016. gadā dalībvalstīm nosūtīto argumentēto atzinumu skaits.

Ceturtā diagramma. Gada beigās vēl neizskatītās pārkāpumu lietas (2012.–2016. gads)

Šajā diagrammā norādīts to pārkāpuma lietu skaits, kas katra gada (no 2012. gada līdz 2016. gadam) 31. decembrī vēl nebija izskatītas.

Piektā diagramma. 2016. gada 31. decembrī vēl neizskatītās pārkāpumu lietas

Šie rādītāji atspoguļo visas procedūras, ko Komisija ir sākusi pret katru dalībvalsti, nosūtot oficiāla paziņojuma vēstuli saskaņā ar LESD 258. pantu. Tas attiecas uz vēstulēm, kas nosūtītas 2016. gadā vai agrāk neatkarīgi no tā, kādā procedūras posmā atrodas lietas. Ir norādītas tikai tās lietas, kas vēl nav izbeigtas, pieņemot oficiālu lēmumu. Attiecībā uz katru dalībvalsti diagrammā tiek izšķirti pārkāpumi, kas saistīti ar tiesību aktu nepareizu transponēšanu un/vai piemērošanu, no vienas puses, un tiesību aktu novēlotu transponēšanu, no otras puses.

Attiecīgi skaitļos ir iekļautas visas lietas, kuras 2016. gada 31. decembrī:

- atradās pirmstiesvedības posmā (oficiāla paziņojuma vēstule, argumentēts atzinums vai lēmums par lietas nodošanu izskatīšanai Tiesā saskaņā ar LESD 258. pantu);
- tika skatītas Tiesā saskaņā ar LESD 258. pantu vai LESD 260. panta 3. punktu;
- Tiesa jau bija izspriedusi, bet Komisija vēl nevarēja apstiprināt, ka dalībvalsts ir pareizi īstenojusi šo spriedumu;
- bija pakļautas otrajai pirmstiesvedības procedūrai (oficiāla paziņojuma vēstule vai lēmums par lietas nodošanu izskatīšanai Tiesā saskaņā ar LESD 258. pantu);
- tika atkārtoti skatītas Tiesā vai
- Tiesa jau bija atkārtoti izspriedusi, bet Komisija vēl nevarēja apstiprināt, ka dalībvalsts ir pareizi īstenojusi otro spriedumu.

Šajā rādītājā *nav* ietvertas, piemēram, vēl neizskatītās "EU Pilot" lietas. Kā arī tajā nav ietvertas "EU Pilot" lietas, saistībā ar kurām Komisija noraidīja dalībvalstu sniegtās atbildes, bet vēl nebija nosūtījusi oficiāla paziņojuma vēstuli saskaņā ar LESD 258. pantu.

Sestā diagramma. 2016. gada beigās vēl neizskatītās pārkāpumu lietas: politikas jomas

Šajā diagrammā iedalījumā pēc politikas jomām norādītas 2016. gada 31. decembrī vēl neizskatītās pārkāpumu lietas.

4. Direktīvu transponēšana

Pirmā diagramma. Direktīvas un pārkāpumu lietas par novēlotu transponēšanu

Šajā diagrammā norādīts, cik direktīvu bija jātransponē 2012.–2016. gadā un cik jaunu pārkāpuma lietu par tiesību aktu novēlotu transponēšanu ierosināja šajā periodā.

Otrā diagramma. Gada beigās vēl neizskatītās pārkāpumu lietas par tiesību aktu novēlotu transponēšanu

Tās sākumā norādīts to novēlotas transponēšanas lietu skaits, kas pārnestas no 2015. gada (pirmā aile). Otrajā ailē norādīts to jauno novēlotas transponēšanas lietu skaits, kas reģistrētas 2016. gadā. Trešajā ailē norādīts to sūdzību skaits, par kurām Komisija 2016. gadā pieņēma lēmumu. Ceturtajā ailē norādīts to novēlotas transponēšanas lietu skaits, kas 2016. gada beigās vēl nav izskatītas (aprēķināts, saskaitot pirmo un otro rādītāju un atņemot trešo).

Trešā diagramma. 2016. gada 31. decembrī vēl neizskatītās pārkāpumu lietas par tiesību aktu novēlotu transponēšanu

Šajā diagrammā iedalījumā pēc dalībvalstīm norādīts tādu novēlotas transponēšanas lietu skaits, kas neatkarīgi no to ierosināšanas gada 2016. gada 31. decembrī vēl nebija izskatītas.

Ceturtā diagramma. Jaunās pārkāpumu lietas par tiesību aktu novēlotu transponēšanu

Šajā diagrammā norādīts to oficiāla paziņojuma vēstuļu skaits, kas saskaņā ar LESD 258. pantu adresētas katrai dalībvalstij par valsts transponēšanas pasākumu nepaziņošanu vai daļēju paziņošanu 2016. gadā. Šis skaitlis jau ir iekļauts to jauno pārkāpuma lietu kopējā skaitā, kas ierosinātas pret attiecīgo dalībvalsti 2016. gadā, tāpēc tas *nav* jāpieskaita pie skaitļa, kas norādīts vispārējās statistikas iedaļas pirmajā diagrammā.

Ir jāņem vērā, ka ne visas šīs jaunās pārkāpumu lietas par tiesību aktu novēlotu transponēšanu vēl nebija izskatītas 2016. gada 31. decembrī. Piemēram, ja Komisija, nosūtot oficiāla paziņojuma vēstuli, ierosinātu novēlotas transponēšanas pārkāpuma procedūru 2016. gada martā, tā tiktu pieskaitīta jaunajām pārkāpumu lietām pat tad, ja Komisija izbeigtu šo lietu 2016. gada oktobrī saistībā ar dalībvalsts paziņojumu par tiesību akta pilnīgu transponēšanu.

Piektā diagramma. 2016. gadā ierosinātās jaunās pārkāpumu lietas par tiesību aktu novēlotu transponēšanu: galvenās politikas jomas

Šajā diagrammā norādītas galvenās politikas jomas, kurās 2016. gadā tika sāktas novēlotas transponēšanas procedūras.